

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TCZEWIE ZA 2020 ROK

Tczew, marzec 2021 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I.	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej	5
II.	Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	15
	Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej	33
III.	Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej	33
IV.	Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy	45
V.	Informacje z przebiegu wykonania budżetu za 2020 rok	45
	Załącznik nr 1	50
	Załącznik nr 2	54

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie jest jednostką organizacyjną powiatu realizującą zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, dotyczące poradnictwa specjalistycznego, w tym w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inne zadania wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

Wybrane zadania z zakresu pomocy społecznej

Do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez PCPR należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej powiatu,
- udzielanie informacji osobom ubiegającym się o pomoc o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i ośrodków interwencji kryzysowej,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu rodzin i grup społecznych.

Wybrane zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Do zadań z w/w zakresu realizowanych przez PCPR należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej,
- zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- finansowanie świadczeń pieniężnych dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i ją opuszczających,

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- organizowanie szkoleń dla funkcjonujących rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze,
- zapewnienie pomocy i wsparcia funkcjonującym rodzinom zastępczym,
- prowadzenie rejestru rodzin zastępczych,
- współpraca z sądem, ops-ami, szkołami i innymi instytucjami,
- okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej,
- zgłaszanie informacji o wolnych prawnie dzieciach do ośrodka adopcyjnego,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym różne formy pieczy zastępczej,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wybrane zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

- dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Podstawowe dane dotyczące PCPR w Tczewie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym PCPR, jednostką kieruje dyrektor, a w jej skład wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział Interwencji Kryzysowej
 - specjalista pracy z rodziną
 - psycholog
- 2) Dział finansowy
- 3) Dział ds. administracji i świadczeń
- 4) Dział pomocy osobom niepełnosprawnym
- 5) Dział pieczy zastępczej
 - pracownicy socjalni

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej
- pedagog

6) radca prawny.

Dodatkowo przy PCPR działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, kierowany przez Przewodniczącego. W skład Zespołu, poza Przewodniczącym, wchodzi:

- Sekretarz,
- stanowiska ds obsługi
- Skład Orzekający.

Przedmiotowe zadania wykonywane są przez 29 pracowników (jeden przebywa na urlopie rodzicielskim), w tym dyrektora, zastępcę i główną księgową, z których 22 jest zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostali na etatach częściowych.

Wykształcenie pracowników PCPR w Tczewie na dzień 31.12.2020 r.

Wyższe magisterskie	25 osób
Wyższe licencjackie	4 osoby

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Pracownicy Centrum w celu podwyższania swoich kwalifikacji oraz wzbogacenia i poszerzenia swojej wiedzy w 2020 r. brali udział łącznie w 17 szkoleniach, czy też konferencjach.

Rok 2020 był specyficznym czasem z uwagi na okres pandemii COVID-19. Wymusiło to zmianę sposobu realizacji części działań, a także uniemożliwiło podjęcie niektórych inicjatyw, zwłaszcza wiążących się ze spotkaniami grupowymi.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE TCZEWSKIM NA LATA 2018 - 2025

Od 2018 r. obowiązuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie tczewskim na lata 2018 – 2025, przyjęta uchwałą nr XXXIV/257/2017 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 30 października 2017 r.

Strategia określa kompleksowe, spójne i długofalowe działania mające na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, wynikające z zadań powiatu w obszarze polityki społecznej.

Właściwa ich realizacja zależy od współpracy wszystkich podmiotów przy realizacji celów istotnych dla zaspokojenia potrzeb lokalnych, a także od właściwej diagnozy. Dlatego przystępując do opracowania strategii, w oparciu o dane będące w dyspozycji jednostek organizacyjnych na terenie powiatu tczewskiego, zobrazowano problemy społeczne w skali powiatu. W Strategii wyodrębniono obszary: socjalny, ochrony zdrowia, edukacji, rynku pracy oraz bezpieczeństwa publicznego. Przypisano im poszczególne cele i zadania, które mają na celu wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin, które potrzebują pomocy w rozwiązywaniu problemów.

PCPR w Tczewie, w oparciu o dane uzyskane z różnych jednostek z terenu powiatu, sporządza sprawozdanie z realizacji Strategii.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TCZEWSKIM

Corocznie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie sporządza także Ocenę zasobów pomocy społecznej w powiecie tczewskim. Jej opracowanie wynika z art. 16 a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 16 a ust. 4 ocena wraz z rekomendacjami powinna być podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Uwzględnia ona wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej w powiecie tczewskim.

Do najważniejszych wniosków zawartych w ocenie w 2020 r. należą:

1. W stosunku do roku poprzedniego liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia, w tym z poradnictwa specjalistycznego, na terenie powiatu tczewskiego spadła, co zapewne jest związane ze stanem pandemii, ograniczającym niektóre działania.
2. Podobnie jak w latach ubiegłych, środki PFRON przeznaczone na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2020 r. były niewystarczające w stosunku do złożonych wniosków. Z uwagi na pandemię wiele osób zrezygnowało z dofinansowania udziału w turnusie rehabilitacyjnym, a w drugiej połowie roku przepisami prawa uniemożliwiono ich realizację.
3. Na terenie powiatu 7 domów pomocy społecznej zapewniana całodobową opiekę na wysokim poziomie.
4. Nadal niezmiernie ważne są działania mające na celu stworzenie warunków do rozwoju systemu pieczy zastępczej, w tym pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych.

UDZIELANIE INFORMACJI OSOBOM UBIEGAJĄCYM SIĘ O POMOC

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie informuje mieszkańców o przysługujących prawach, uprawnieniach i zmianach legislacyjnych. Powyższe informacje upowszechniane są za pośrednictwem stron internetowych, portali społecznościowych, Biuletynu Informacji Publicznej, a także na tablicy ogłoszeń jednostki.

PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM ORAZ UMIESZCZANIE W NICH SKIEROWANYCH OSÓB

W powiecie tczewskim funkcjonuje 7 domów pomocy społecznej, w tym 6 domów prowadzonych przez Powiat i jeden dom, w Bielawkach, prowadzony na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą władz generalnych w Niegowie, gm. Zabrodzie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, w ramach swoich zadań, wydaje decyzje administracyjne dotyczące m. in. umieszczeń w domach pomocy społecznej na terenie powiatu oraz sprawuje nad nimi nadzór merytoryczny.

Do powyższych domów należą Domy Pomocy Społecznej w:

PELPLINIE, który jest domem dla osób niepełnosprawnych fizycznie i przewlekłe somatycznie chorych, **liczba miejsc – 156**, w tym: dla osób niepełnosprawnych fizycznie – 95 miejsc oraz dla osób przewlekłe somatycznie chorych – 61 miejsc,

GNIEWIE, który jest domem dla osób przewlekłe somatycznie chorych – **liczba miejsc 99**,

DAMASZCE, który jest domem dla osób przewlekłe psychicznie chorych – **liczba miejsc 126**,

STANISŁAWIU, który jest domem dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc 80**, w tym: 19 miejsc dla przewlekłe psychicznie chorych i 61 dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,

RUDNIE, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc – 77**, w tym: 69 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz 8 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,

WIELKICH WYRĘBACH, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – **liczba miejsc – 78**, w tym: 24 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz 54 miejsca dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,

BIELAWKACH, który jest domem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – **liczba miejsc 114**.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, realizując zadanie dotyczące umieszczania w domach pomocy społecznej osób, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i otrzymały decyzje kierujące z ośrodków pomocy społecznej, prowadzi listę osób oczekujących na umieszczenie w domach na terenie powiatu tczewskiego oraz wydaje decyzje umieszczające w nich, a także dotyczące zmian wysokości odpłatności za pobyt w placówce w stosunku do osób umieszczonych przed styczniem 2004 r. (tzw. stare zasady).

W 2020 r. **wydano łącznie 204 decyzje administracyjne** z zakresu domów pomocy społecznej, **w tym 82 decyzje umieszczające** w placówkach (różnica między liczbą decyzji a liczbą osób umieszczonych wynika z faktu, iż dla niektórych osób w ciągu roku była wydawana więcej niż jedna decyzja umieszczająca). Łącznie w domach pomocy społecznej na terenie powiatu w 2020 r. **umieszczono 76 osoby**. W tym okresie **odeszły 94 osoby**, z tego:

- do innych placówek – 3 osoby,
- do rodziny – 4 osoby,
- zmarło – 87 osób.

Dało to na koniec grudnia 2020 r. stan mieszkańców w placówkach w ilości **710 osób**.

Przedział wieku przebywających w domach pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego kształtuje się następująco:

- do 18 roku życia – 17 osób,
- od 19 do 40 lat – 165 osoby,
- od 41 do 60 lat – 220 osób,
- od 61 do 74 lat – 232 osoby,
- powyżej 74 lat – 76 osób.

Według sprawozdań przekazywanych do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na dzień 31 grudnia 2020 r. wolnymi miejscami dysponował :

- DPS Pelplin – 3 wolne miejsca,
- DPS Gniew – 6 wolnych miejsc,
- DPS Wielkie Wyręby – 2 wolne miejsca,
- DPS Stanisławie – 6 wolnych miejsc,
- DPS Rudno – 3 wolne miejsca.

W/w dane zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela nr 1: Dane dotyczące liczby miejsc oraz mieszkańców i rotacji w domach pomocy społecznej

Dom pomocy społecznej	Statutowa liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2020 r.	Liczba osób umieszczonych w ciągu 2020 r.	Liczba osób, które odeszły w ciągu 2020 r.	Liczba osób oczekujących na miejsca
DPS Pelplin	156	153, w tym: s - 13 n - 140	23	26	0
DPS Gniew	99	93, w tym: s - 9 n - 84	27	32	0
DPS Damaszk	126	126, w tym: s - 35 n - 91	14	14	24
DPS Stanisławie	80	74, w tym: s - 46 n - 28	4	9	9
DPS Rudno	77	74, w tym: s - 50 n - 24	2	5	2
DPS Wlk. Wyręby	78	76, w tym: s - 34 n - 42	3	5	1
DPS Bielawki	114	114, w tym: s - 55 n - 59	3	3	4
RAZEM	730	710, w tym: s - 242 n - 468	76	94	40

s - stare zasady n – nowe zasady

Źródło: dane DPS

Na realizację zadań oraz część inwestycji, domy pomocy społecznej w 2020 r. pozyskiwały środki finansowe między innymi z: wypracowanych dochodów z tytułu odpłatności i dotacji z Urzędu Wojewódzkiego wg poniższego zestawienia:

Tabela nr 2: Środki finansowe na realizację zadań przez domy pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego

domy pomocy społecznej	dochody z tytułu odpłatności	dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
DPS Pelplin	7 176 141,17	572 398
DPS Gniew	4 207 869,36	373 623
DPS Damaszk	5 218 409,08	1 804 872
DPS Stanisławie	2 351 933,26	1 960 551
DPS Rudno	2 438 678,97	2 202 750
DPS Wielkie Wyręby	2 949 921,12	1 501 683
DPS Bielawki	4 007 146,38	2320 456

* DPS w Bielawkach nie przekazuje wypracowanych dochodów do powiatu

Źródło: dane DPS

W ponadgminnych domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Tczewski i na zlecenie Powiatu **ogólna liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę** wg stanu na 31.12.2020 r. kształtowała się następująco:

Tabela nr 3: Zestawienie liczbowe kadry zatrudnionej w domach pomocy społecznej – stan na 31.12.2020 r.

Pracownicy	Liczba osób	Liczba osób w przeliczeniu na pełny etat
Ogółem	460	451,39
z tego:	7	7
1.kierujący jednostkami organizacyjnymi		
2. działalność opiekuńczo – terapeutyczna	295	291,33
3. działalność medyczno – rehabilitacyjna	42	40
4. działalność administracyjna	30	30
5. gospodarczy i obsługa	86	83,06

Źródło: dane DPS

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca z wszystkich domów z terenu powiatu tczewskiego wzrósł z kwoty 3 931 zł w 2019 r. do kwoty 4 511,34 zł w 2020 r. (wzrost o 580,34 zł) i kształtował się następująco:

Tabela nr 4: Zestawienie średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach

Dom pomocy społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkańca w 2020 r.
DPS Pelplin	4 379,90
DPS Gniew	4 004,37
DPS Damaszk	4 743,35
DPS Stanisławie	4 546,39
DPS Rudno	4 749,19
DPS Wlk. Wyręby	4 821,53
DPS Bielawki	4 334,63

Źródło: dane DPS

Tabela nr 5: Przeprowadzone w 2020 r. inwestycje i remonty

placówka	inwestycje (zakupy i wydatki inwestycyjne)	Środki finansowe ogółem (w zł)	remonty	środki finansowe ogółem (w zł)
DPS Pelplin	Modernizacja pomieszczeń z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych w celu polepszenia standardów , całkowity koszt inwestycji 446 088,64 zł w tym: dofinansowanie PFRON w kwocie 199 000 zł Zakup maszyny do znakowania odzieży kwota 12 994,95zł	459 083,59	1. Usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych (nie dotyczy budynków i pomieszczeń) 2. Remont łazienki i montaż drzwi w świetlicy 3. Wykonanie instalacji systemu przywoławczego 4. Montaż okien łukowych	199 524,17
DPS Gniew	Zakup suszarki do pralni	14083,50		
DPS Damaszk	1.Modernizacja pomieszczeń (wymiana odwodnień liniowych) 2.Modernizacja ciągów komunikacyjnych zakup podnośników sufitowych wraz z oszynowaniem	89 756,04	Usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych	78043,47
DPS Stanisławie	Modernizacja pomieszczeń kuchennych i magazynu kuchennego	118 389,20	Nie dotyczy	
DPS Rudno	Modernizacja elewacji budynku z dostosowaniem elementów zewnętrznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością	278 786,25	Remont pomieszczeń i korytarzy – 23 969,47 Remont pomieszczeń socjalnych, magazynu, pomieszczenia do odbycia kwarantanny – 88 342,12	112 311,59
DPS Wielkie Wyręby	Zakup samochodu dostawczego do 3,5t bez wyposażenia dla osób niepełnosprawnych	134 007,00	1. Usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych (nie dotyczy budynków i pomieszczeń) 2. Remont kotłowni	74226,00
DPS Bielawki	1.Montaż 4 sztuk drzwi przeciwpożarowych (3 wewnętrznych na klatce i 1 do kotłowni) w budynku usług terapeutyczno-rehabilitacyjno-educacyjnych 2.Montaż 6 sztuk drzwi przeciwpożarowych w budynku im. Matki Wincenty 3.Wykonanie zabudowy kuchennej na rodzinie 4 4.Zakup 2 urządzeń do dezynfekcji pomieszczeń NOCOSPRAY 1000	95 934,17	1.Wymiana stolarki drzwiowej w budynku im. Matki Wincenty – 12 sztuk 2.Remont elewacji budynku mieszkalnego głównego + roboty towarzyszące 3.Remont tarasu budynku mieszkalnego im. Matki Wincenty	521 427,01

Źródło: dane DPS

W 2020 r. z uwagi na pandemię ograniczono wydarzenia o charakterze kulturalnym, pozwalające na integrację mieszkańców ze środowiskiem lokalnym.

W 2020 r. ze względu na pandemię COVID-19, zachorowania mieszkańców, pracowników, kwarantannę w placówkach, wytyczne dot. funkcjonowania DPS nie przeprowadzono kontroli.

Analiza posiadanych danych pozwala na wysnucie wniosku, iż infrastruktura domów pomocy społecznej w powiecie tczewskim jest wystarczająca do potrzeb mieszkańców powiatu, a poziom świadczonej opieki i zaspokajanie potrzeb mieszkańców od wielu lat utrzymuje się na wysokim

poziomie.

W 2020 r. odbyły się cztery spotkania Pana Starosty Powiatu Tczewskiego z dyrektorami: domów, CAPO-W w Tczewie, PCPR w Tczewie. Wspólnie omawiano sprawy bieżące.

PROWADZENIE PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I OŚRODKÓW INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Na terenie powiatu tczewskiego zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego, przeciwdziałania przemocy i interwencji kryzysowej, należące do kompetencji powiatu, realizuje Wydział Interwencji Kryzysowej (WIK), będący integralną częścią Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie – Wydział Interwencji Kryzysowej świadczy pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną i terapeutyczną (uzależnień, współuzależnień, par, rodzinną, mediacje rodzinne). Odbywają się spotkania indywidualne i grupowe. Podejmowane działania mają charakter interwencyjny, profilaktyczny, konsultacyjny, a także terapeutyczny.

Realizowane zadania wpisują się w założenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020. W okresie sprawozdawczym zostały zorganizowane:

- w dniach 24.02 – 28.02.2020 r. w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem zorganizowano dodatkowe, bezpłatne dyżury prawnika, psychologów, specjalistów pracy z rodziną oraz seksuologa w siedzibie WIK. W ramach TPOPP 2020 odbyły się także dwie akcje:
 - konferencja z udziałem przedstawiciela policji dla rodzin zastępczych z terenu powiatu tczewskiego pt.: „Dziecko w sieci – granica między zabawą, a przestępstwem” – 14 osób;
 - warsztaty dla młodzieży szkoły ponadpodstawowej o tematyce: „Człowiek to nie towar - nie daj się sprzedać w Internecie” – 27 osób.
- grupa rozwoju osobistego (11 spotkań, 11 osób);
- grupa wsparcia dla rodzin zastępczych z elementem szkoleniowym (2 spotkania, 4 osoby);
- indywidualne spotkania osób doznających przemocy ze specjalistami zatrudnionymi w PCPR – WIK (49 konsultacji udzielonych 29 osobom).

W okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. przyjęto **607 klientów**. Udzielono w sumie **1636 porad** (w ramach pierwszego kontaktu, terapii, konsultacji, spotkań), z tego odbyło się 18 konsultacji z innymi instytucjami.

Wnioski

W powiecie tczewskim nadal widoczne jest zapotrzebowanie na formy pomocy świadczone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie - Wydział Interwencji Kryzysowej. Naszym celem jest przywrócenie równowagi psychicznej klientom, a także wzmocnienie umiejętności samodzielnego radzenia sobie. Dzięki temu możliwe jest zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Pomoc, która jest oferowana przez PCPR – WIK jest nieodpłatna, nie potrzeba skierowania. Można zadzwonić, przyjść osobiście lub zgłosić się poprzez e-mail. Każdej osobie zainteresowanej, w pierwszej kolejności proponujemy rozmowę z pracownikiem pierwszego kontaktu (telefoniczną lub osobistą) mającą na celu rozpoznanie sytuacji kryzysowej i stworzenie programu pomocy. Następnie dana osoba kierowana jest do pracy indywidualnej, grupowej lub jeżeli jest taka konieczność do innej wskazanej przez nas instytucji.

W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniu epidemiologicznemu wywołanemu koronawirusem SARS-Cov-2 oraz ograniczeniami związanymi z pracą całej placówki, działania Wydziału Interwencji Kryzysowej w Tczewie zostały ograniczone, co w konsekwencji przekłada się skalę naszych działań.

Tydzień pomocy ofiarom przestępstw

**TYDZIEŃ POMOCY OSOBOM
POKRZYWDZONYM
PRZESTĘPSTWEM**

24.02 – 28.02.2020R.

**BEZPŁATNE
DYŻURY SPECJALISTÓW**

PRAWNIK

27.02.2020R.	CZWARTEK	13:30 - 15:00
--------------	----------	---------------

PSYCHOLOG

25.02.2020R.	WTOREK	13:00 - 16:00
27.02.2020R.	CZWARTEK	13:00 - 16:00
28.02.2020R.	PIĄTEK	14:00 - 16:00

SPECJALISTA PRACY Z RODZINĄ

25.02.2020R.	WTOREK	16:00 - 18:00
28.02.2020R.	PIĄTEK	16:00 - 18:00

SEKSUOLOG

25.02.2020R.	WTOREK	11:00 - 13:00
--------------	--------	---------------

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE -
WYDZIAŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ
TCZEW, UL. WOJSKA POLSKIEGO 6
TEL. 58 530 44 49, 508 350 484

Źródło: własne PCPR w Tczewie

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ MAJĄCYCH NA CELU OCHRONĘ POZIOMU RODZIN I GRUP SPOŁECZNYCH

Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tczewskim na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą

realizowany jest przez wszystkie jednostki szczebla powiatowego, w tym PCPR w Tczewie. Sprawozdanie z powyższego stanowi załącznik nr 2 do niniejszego opracowania.

W 2020 r. został opracowany i przyjęty przez Radę Powiatu Tczewskiego Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tczewskim na lata 2021 – 2023, do którego załączniki stanowią Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą oraz Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy.

Jednym z elementów realizacji Programu jest **Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie**. Wzorem lat ubiegłych (od sierpnia 2008 r.), w **2020 r.** na jego prowadzenie otrzymaliśmy środki finansowe z budżetu Wojewody w wysokości **7 600 zł**.

W ramach programu odbył się cykl spotkań grupowych i indywidualnych (w tym w formie on-line). Prowadzone były także dyżury telefoniczne.

W celach rekrutacyjnych współpracujemy z Ośrodkami Pomocy Społecznej i zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu tczewskiego, Komendą Powiatową Policji w Tczewie, Sądem Rejonowym w Tczewie (głównie z kuratorami sądowymi), Prokuraturą Rejonową w Tczewie, pedagogami szkolnymi, ośrodkami leczenia uzależnienia od alkoholu, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Tczewie itp.

Do programu zakwalifikowano **6 osób**. Spotkania grupowe i konsultacje indywidualne dla osób stosujących przemoc odbywały się na terenie PCPR-WIK w Tczewie. Wśród konsultowanych osób byli sami mężczyźni. Miało miejsce łącznie 60 godzin spotkań grupowych i 43 godziny spotkań indywidualnych. Część spotkań z uwagi na stan pandemii odbywała się on-line. **Program korekcyjno-edukacyjny ukończyło 2 uczestników.**

Niezmiennie celem spotkań było zniwelowanie zachowań przemocowych u osób je stosujących. Uczestnicy programu poznali rodzaje i formy zachowań przemocowych oraz zapoznali się z cyklem przemocy. Poznawali sposoby błędnego przekształcania informacji oraz fałszywego interpretowania rzeczywistości, co prowadziło często do zachowań niewłaściwych. Na bazie własnego doświadczenia szukali zachowań świadczących o stosowaniu przez nich przemocy. Kolejnym etapem była próba stworzenia listy alternatywnych zachowań, służących zapobieganiu zachowaniom niepożądanym. Członkowie grupy na koniec opracowali własny plan bezpieczeństwa, który ma im pomóc funkcjonować po zakończeniu zajęć. Warunkiem ukończenia programu było stworzenie tego planu, a następnie zaakceptowanie go przez prowadzących oraz przez resztę grupy.

**PRYZNANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ NA USAMODZIELNIANIE ORAZ KONTYNUOWANIE NAUKI
OSOBOM OPUSZCZAJĄCYM DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, (...), ZAKŁADY POPRAWCZE, (...), MŁODZIEŻOWE OŚRODKI
SOCJOTERAPII ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ LUB MŁODZIEŻOWE OŚRODKI
WYCHOWAWCZE**

Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, odbywa się na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zadanie to w swym zakresie pokrywa się z działaniami skierowanymi do pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2020 r. pomoc dla w/w grupy kształtowała się następująco:

Tabela nr 6: Pomoc dla wychowanków zakładów poprawczych, MOS i MOW

	Liczba osób	Kwota (w zł)
Pomoc na kontynuowanie nauki	4	16396
Pomoc na usamodzielnienie	1	1763
Pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych	0	0
Pomoc rzeczowa	0	0

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

OPRACOWANIE I REALIZACJA 3 – LETNICH PROGRAMÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W Powiatowym Programie Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim na lata 2018 – 2020 wyszczególniono cel główny: „Rozwój systemu pieczy zastępczej” oraz następujące cele szczegółowe:

- rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej,

- rozwój i wzmocnienie instytucjonalnych form pieczy zastępczej,
- wsparcie procesu usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

Sprawozdanie z realizacji Programu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

W 2020 r. przez Radę Powiatu Tczewskiego został przyjęty nowy **Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie tczewskim na lata 2021 – 2023**. Powielono w nim dotychczasowe cele szczegółowe.

ZAPEWNIENIE DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI PIECZY ZASTĘPCZEJ INSTYTUCJONALNEJ LUB RODZINNEJ, FINANSOWANIE JEJ, NABÓR KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE ORAZ WSPARCIE FUNKCJONUJĄCYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH I WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie tczewskim oraz sprawuje nadzór merytoryczny nad rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Na podstawie uchwały Zarządu Powiatu Tczewskiego przeprowadza kontrole w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

Dzienny ośrodek wsparcia

Jedyną zarejestrowaną placówką opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym w powiecie tczewskim do 30.06.2020 r. Ognisko Wychowawcze im. Kazimierza Lisieckiego - „Dziadka”.

Ognisko dysponowało 22 miejscami. W zajęciach Ogniska Wychowawczego w 2020 r. uczestniczyło 14 wychowanków. **Na dzień 31.06.2020 r. z zajęć korzystało 14 dzieci w wieku od 9 do 16 roku życia** (9 - 10 lat – 4 wychowanków, 11 - 14 lat – 9 wychowanków, 15 - 16 lat – 1 wychowanek), wszystkie z terenu miasta Tczewa. Nie przyjmowano nowych wychowanków z uwagi na proces likwidacji.

STATUS PRAWNY RODZIN PODOPIECZNYCH

- rodzice z pełną władzą rodzicielską	6
- rodzice z ograniczoną władzą rodzicielską	1
- samotni rodzice	4
- rodziny pełne i zrekonstruowane	3.

Dzieci przyjmowane są dobrowolnie na wniosek rodzica, najczęściej z polecenia pedagoga szkolnego. Podstawę do przyjęcia stanowi również wywiad środowiskowy przeprowadzony przez

pracownika / wychowawcę placówki.

Placówka zapewnia opiekę dzieciom od poniedziałku do piątku, a także dodatkowo w wybrane soboty i niedziele według potrzeb programowych grup wychowawczych w godzinach od 9:30 do 18:30, w tym w godzinach od 10:00 do 18:15 odbywa się terapia indywidualna, praca z grupą wychowawczą, rodzinami i w terenie.

Cele pracy Ogniska

- niwelowanie deficytów i dysfunkcyjności rodzin wychowanków, wspieranie pozytywne wszelkich działań naprawczych, aktywności w kierunku poprawy sytuacji w rodzinach oraz sukcesywne podnoszenie kompetencji i wydolności wychowawczej rodziców,
- minimalizowanie niepowodzeń szkolnych, bieżące wspieranie edukacyjne podopiecznych,
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, kreatywności uzdolnień, organizacja zabaw, zajęć sportowych, rekreacyjnych, programowych – tematycznych, relaksacja
- wszechstronny rozwój psychospołeczny, psychofizyczny, emocjonalny i realizacja potrzeb wychowanków, odreagowywanie negatywnych napięć,
- stała praca, współpraca, współdziałanie z rodziną dziecka, normalizowanie sytuacji prawnej, życiowej, bytowej rodzin, podnoszenie poziomu kompetencji wychowawczych rodziców,

integracja dzieci w normie rozwojowej i niepełnosprawnych.

Od 12 marca 2020 r., w związku z ogłoszeniem stanu pandemii COVID-19 oraz wstrzymaniem decyzją Wojewody Pomorskiego działalności placówek wsparcia dziennego (ich zamknięcie), Ognisko prowadziło wychowawcze i edukacyjne działania w formie zdalnej (telekomunikacyjne, internetowe, kontakty indywidualne):

- pomoc edukacyjna w oparciu o prowadzoną przez szkoły macierzyste E-edukację (zdalne nauczanie),
- wsparcie wychowawcze, instruktaż do pomocy edukacyjnej oraz właściwej opieki higienicznej, zdrowotnej, zabezpieczania potrzeb dzieci i rodzin, poradnictwo, pomoc psychologiczna rodzicom, opiekunom,
- pomoc materialna w oparciu o zgromadzone i likwidowane przez Ognisko zbiory (materiały plastyczne, edukacyjne, gry, zabawki, przybory sportowe, pozyskane zbiory książek, wyposażenie szkolne),
- intensywne działania likwidacyjne placówki z porządkowaniem, przekazywaniem majątku, sukcesywnym opuszczaniem pomieszczeń CAPOW.

Działania programowe placówki wpisują się w powiatowe i miejskie programy oraz strategie społeczne i dotyczą sfer opiekuńczych, edukacyjnych oraz terapeutycznych. Opierają się na współpracy z rodzinami dzieci.

Kadra wychowawcza i administracyjna (na dzień 30.06.2020):

- dyrektor - 1/4 etatu samorządowego
- główny księgowy - 1/4 etatu
- wychowawca grupy – 2 etaty; pracownik samorządowy
- pomoc administracyjna – 1/8 etatu

łącznie 2,63 etatu

Kadra korzystała również ze wsparcia wolontariuszy, którzy pomagali w nauce języka angielskiego, pracy z wychowankami niepełnosprawnymi, organizowaniu czasu wolnego, wyrównywaniu zaległości szkolnych, korepetycjach przedmiotowych, zajęciach terapeutycznych (muzykoterapia, biblioterapia), nauce gry na instrumentach.

Budżet Ogniska w okresie I – VI 2020 r. wynosił 142 357 zł.

W związku z likwidacją kuchni CAPO-W w 2020 r. Ognisko nie prowadziło dożywiania wychowanków. Dzieci korzystały z obiadów w swoich macierzystych szkołach.

Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze

A. CENTRUM ADMINISTRACYJNE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

- liczba miejsc socjalizacyjnych	39
- liczba miejsc interwencyjnych	3

B. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego RODZINNY DOM SERCA

- liczba miejsc	8

CENTRUM ADMINISTRACYJNE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych jest jednostką organizacyjną Powiatu Tczewskiego, utworzoną dnia 29.05.2012 r. na podstawie uchwały Nr XXIII/140/12 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29.05.2012 r.

Centrum Administracyjne, z siedzibą w Tczewie przy ul. W. Polskiego 6, działa w celu obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej następujących placówek opiekuńczo-wychowawczych:

1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z siedzibą w Tczewie przy ul. Wyspiańskiego 2a – **dla 14 wychowanków.**
2. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z siedzibą w Narkowach przy ul. Tczewskiej 21 – **dla 14 wychowanków.**
3. Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego i interwencyjnego z siedzibą w Tczewie przy ul. Kossaka 16 - **dla 14 wychowanków** (od grudnia 2020 r.).

Nadmienić należy, iż w związku z podjętymi działaniami spełniono wymogi określone

przepisami prawa w zakresie standaryzacji placówek.

Działalność opiekuńczo-wychowawcza placówek

Zadaniem pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach jest w szczególności:

- zapewnienie dziecku pozbawionemu trwale lub okresowo opieki rodzicielskiej całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych;
- realizowanie przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku;
- umożliwianie kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej;
- podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny;
- zapewnianie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi;
- zapewnianie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Wychowankowie

Na dzień 31.12.2020 r., wg ewidencji w placówkach przebywało **41 wychowanków, z tego:**

- w placówce przy ul. Wyspiańskiego 2a – 13 wychowanków,
- w placówce przy ul. Kossaka 16 – 13 wychowanków,
- w placówce w Narkowach – 15 wychowanków.

Tabela nr 7: Ruch wychowanków przebywających w placówkach CAPO-W w Tczewie w okresie I – XII 2020r.

	Liczba
Stan wychowanków na 31.12.2020 r.	41
Przybyło	8
Ubyło, w tym:	10
Do rodziny naturalnej	3
Adopcja	0
Usamodzielnienie	2
Inne	5

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Wychowankowie placówek uczęszczają do następujących typów szkół:

- przedszkole: 2 osoba

- szkoła podstawowa: 22 osób
- ponadpodstawowa: 16 osób
- jedno dziecko z uwagi na wiek nie realizuje obowiązku szkolnego i nie uczęszcza do przedszkola.

Status prawny rodziców:

- **Status prawny rodziców:**

- W placówce opiekuńczo – wychowawczej w Tczewie przy ulicy Wyspiańskiego 2a na dzień 31.12.2020 r.:

- w stosunku do 7 dzieci rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską;

- w stosunku do 6 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej.

- W placówce opiekuńczo – wychowawczej w Tczewie przy ulicy Kossaka 16 na dzień 31.12.2020 r.:

- w stosunku do 5 dzieci rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską;

- w stosunku do 6 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej;

- 2 wychowanków jest pełnoletnich – prawa rodzicielskie ustały.

- W placówce opiekuńczo-wychowawczej w Narkowach przy ulicy Tczewskiej 21 na dzień 31.12.2019 r.:

- w stosunku do 12 dzieci rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską;

- w stosunku do 3 dzieci rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej;

W celu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dzieci wolne prawnie są zgłaszane do adopcji.

Organizacja czasu wolnego

Wychowankowie rozwijają swoje zainteresowania w placówkach, gdzie organizowane są przez wychowawców różnego rodzaju zajęcia: filmowe, kulinarne, plastyczne, muzyczne, komputerowe, sportowe, warsztaty plastyczne itp. Poza placówkami uczestniczą w zajęciach, wystawach organizowanych przez Fabrykę Sztuk, Centrum Kultury i Sztuki, Fundację Pokolenia, Przyszań i inne.

Wychowankowie uczestniczą także w różnorodnych wyjazdach (wypoczynek letni i zimowy, wyjazdy do Aquaparku, Loopys World, Teatru Muzycznego, wycieczki rowerowe, wycieczki wędkarskie, wyjazdy do lasu na grzyby, rajdy i inne).

W 2020 r. z uwagi na występującą pandemię COVID-19 działania poza placówkami były ograniczone.

Terapia i profilaktyka

Dzieci uczestniczą w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez wychowawców, pedagoga oraz psychologa na terenie placówki. Korzystają z terapii pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej w placówkach, w szkołach i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tczewie.

Wychowankowie objęci są profilaktyką antynikotynową, antynarkotykową, antyalkoholową zarówno w placówkach, jak i w Punkcie Konsultacyjnym „Okno” w Tczewie oraz psychoterapią w Fundacji Pokolenia i Centrum Pomocy Dzieciom w Starogardzie Gdańskim.

Sprawy kadrowo-administracyjne

Liczba zatrudnionych pracowników – 39 osób, w przeliczeniu na pełen etat 36,00, w tym:

- **22** dział socjalny (w tym pedagog i psycholog) – etat 22,0
- **16** – dział administracji i obsługi. – etat 15,0

(dodatkowo jedna osoba korzysta z urlopu rodzicielskiego i jedna przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim)

Wykonane prace modernizacyjne i remontowe w placówkach:

- Bieżące odświeżanie pokoi i sal w placówkach
- Przygotowanie budynku przy ul. Wyspiańskiego 2a w Tczewie na nową placówkę
- Przygotowanie budynku przy ul. Kossaka 16 w Tczewie na nową placówkę

Prace remontowe do wykonania:

1. Wymiana kolejnych okien w PPP, PCPR i CAPO-W przy ul. Wojska Polskiego 6.
2. Opaska elewacji wokół budynków przy ul. Wojska Polskiego 6 Tczew.
3. Bieżące naprawy i usterki w budynkach administrowanych przez CAPO-W.

Budżet oraz darowizny na rzecz Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Budżet CAPO-W w Tczewie na 2020 r. wynosił **3 125 008 zł**.

Pozyskane środki finansowe i rzeczowe od sponsorów i przyjaciół Centrum oraz organizacji pozarządowych wg zestawień: **143 067,93 zł**

- Dary rzeczowe i usługowe - **33 325,50 zł**
- Wpływy z darowizn – **109 742,43 zł**

Części darów nie jesteśmy w stanie wycenić, także wsparcie to jest jeszcze większe niż przedstawiona kwota.

Zadania i wnioski

Dalsza intensywna praca z rodziną naturalną oraz dalsza współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

PLACÓWKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA TYPU RODZINNEGO - RODZINNY DOM SERCA

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego prowadzona była na zlecenie powiatu przez Fundację „Chatka Nadziei” z siedzibą w Subkowach od listopada 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. Dom zapewnia całodobową opiekę i wychowanie **8-rgu dzieciom w przedziale wiekowym od 5 do 17 lat**, z uwzględnieniem indywidualnych i niezbędnych potrzeb każdego dziecka. Podopiecznym zapewniony był prawidłowy proces rozwoju emocjonalnego, kulturalnego, fizycznego, edukacyjnego, resocjalizacji i przygotowania do życia społecznego oraz zawodowego. W czasie wolnym dzieci często wyjeżdżały do kina, centrów rozrywki, Bajkolandii. Dwoje najmłodszych chłopców chodziło do szkółki piłkarskiej na terenie gminy. **Na koniec 2020 r. w placówce przebywało 8 dzieci.**

Tabela nr 8: Ruch wychowanków przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w Subkowach w okresie I – XII 2020r.

	Liczba
Stan wychowanków na 31.12.2019 r.	8
Przybyło	0
Ubyło, w tym:	0
Do rodziny naturalnej	0
Usamodzielnienie	0
Inne	0

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Wychowankowie placówki uczęszczają do następujących typów szkół:

- szkoła podstawowa: 6 dzieci
- ponadpodstawowa: 1 dziecko
- jedno dziecko uczęszcza do przedszkola

Wielkość dotacji na prowadzenie domu w 2020 r., wynikająca z zawartej umowy, określona została na łączną kwotę **225 600 zł**.

Jak wynika z powyższych danych, **na koniec 2020 r. we wszystkich placówkach na terenie powiatu tczewskiego przebywało 49 dzieci.**

Zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, wprowadzającą zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na każde dziecko w wieku do 18 roku życia, umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie. W 2020 r. była to **kwota 286 736 zł, przysługująca na 48 dzieci.** Przyznanie dodatku następuje w drodze decyzji

administracyjnej i jest wypłacane ze środków rządowych.

Dodatkowo na dzieci w placówkach wypłacane jest dodatek „300+” - w 2020 r. była to kwota w łącznej wysokości **13 800 zł** na 46 dzieci.

Z uwagi na fakt otrzymywania postanowień sądowych dotyczących umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej m. in. liczego rodzeństwa część dzieci przebywa **w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem powiatu** (na terenach miasta Łódź, Gdańsk, gminy Kraków, powiatów: białogardzkiego, kazimierskiego, węgrowskiego, ostródzkiego, kościerskiego, sępoleńskiego, sztumskiego, kwidzińskiego). **Łącznie w ciągu 2020 r. było to 29 dzieci (5 opuściły POW w ciągu roku)**, za które powiat poniósł **koszty w wysokości 1 501 032,94 zł**. Dodatkowo ze względu na schorzenia troje dzieci, a na koniec 2020 r. dwoje dzieci przebywało w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gdańsku. **Koszt utrzymania** w niej dzieci w 2020 r. **wynosił łącznie 190 658,75 zł**.

W ramach zadań PCPR w Tczewie w 2020 r. przeprowadzono 1 kontrolę w placówce opiekuńczo-wychowawczej (planową – w Subkowach), w czasie której nie stwierdzono większych nieprawidłowości w funkcjonowaniu.

ORGANIZACJA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- **rodzina zastępcza:**
 - a) spokrewniona,
 - b) niezawodowa,
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
- **rodzinny dom dziecka.**

W ramach zadań Dyrektor PCPR w Tczewie przeprowadza kontrole w rodzinach zastępczych, współpracujących z naszym Centrum. W 2020 r. z uwagi na stan pandemii nie zrealizowano w pełni planu kontroli – przeprowadzono 8 z planowanych 14 kontroli, w czasie których nie stwierdzono większych nieprawidłowości. W niektórych przypadkach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące m. in. uregulowania spraw alimentacyjnych.

PROWADZENIE REJESTRU RODZIN ZASTĘPCZYCH

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Tczewie, z upoważnienia Starosty Tczewskiego, prowadzi rejestr danych o osobach:

- a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powyższy rejestr jest na bieżąco aktualizowany i dwa razy w roku przekazywany do Sądu Rejonowego w Tczewie.

FINANSOWANIE RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, w związku z dokonaną w 2018 r. waloryzacją, przysługuje **świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania**, nie niższe niż:

- **694 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,**
- **1 052 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.**

Rodzina zastępcza dla dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymuje dodatek w wysokości nie niższej niż kwota **211 zł** miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka - raz w roku,
- 2) świadczenie na pokrycie:
 - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo,
 - b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.

Rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka z tytułu pełnionych funkcji otrzymują wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż 2 000 zł. miesięcznie. Natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2 600 zł miesięcznie. Świadczenie to podlega waloryzacji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej, na każde dziecko w wieku do 18 roku życia, umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, **przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł na każde dziecko**. Przyznanie dodatku następuje w drodze decyzji administracyjnej i jest wypłacane ze środków rządowych.

W 2020 r. z PCPR w Tczewie współpracowały m.in.: jeden rodzinny dom dziecka i 6 rodzin zastępczych zawodowych (w tym 2 specjalistyczne i 1 pogotowie rodzinne), z tego poza powiatem 3 rodziny - w powiecie chojnickim i powiecie gdańskim (z dwiema rodzinami zakończono współpracę w ciągu roku).

Ogólna liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 211. Wypłacono świadczenia na kwotę 2 245 957,82 zł (z dochodami), w tym świadczenia jednorazowe na pokrycie kosztów związanych z przyjęciem dziecka w wysokości 17 458 zł. Kwota wydatkowana na dodatek wychowawczy (tzw. 500+), to 976 955 zł na 164 uprawnione dzieci. W 2020 r. po raz kolejny wypłacono rodzinom także dodatek w kwocie 300 zł na dziecko. Świadczenie zostało wypłacone na 141 dzieci w łącznej kwocie 42 300 zł.

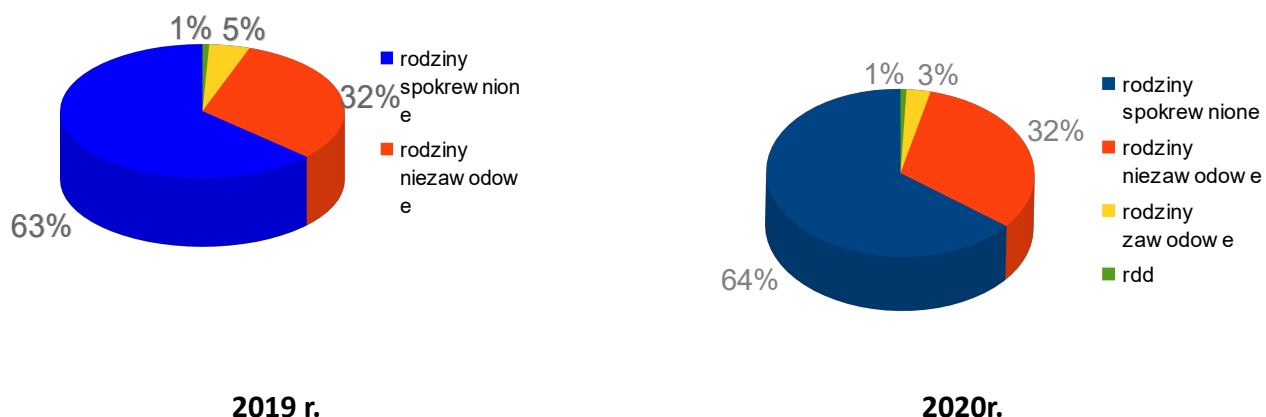
Na wynagrodzenia dla funkcjonujących zawodowych rodzin zastępczych (6 rodzin i rodzinny dom dziecka) przeznaczono 239 123,05 zł, natomiast na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w rodzinach zastępczych do pomocy przy pracach gospodarskich i opiece nad dziećmi (tylko w rodzinach, gdzie przebywa powyżej 3 dzieci) wydatkowano 128 823,81 zł.

Tabela nr 9: Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu tczewskiego i umieszczonych w nich dzieci na dzień 31.12.2018 r. i 2019 r. oraz wielkość wypłaconych świadczeń

Nazwa rodzin zastępczych	Rok 2019			Rok 2020		
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń (bez dochodów)	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń (bez dochodów)
spokrewnione	82	107	836 899 zł	89	115	894 102 zł
niezawodowe	41	54	601 350 zł	44	63	645 400 zł
zawodowe	7	32	414 599 zł	5	33	507 883 zł
w tym:						
-specjalistyczne	2	5		1	5	
- pogotowie rodzinne	1	6		1	8	
- rodzinny dom dziecka	1	9		1	13	
Razem:	130	193	1 852 838 zł	138	211	2 047 385 zł

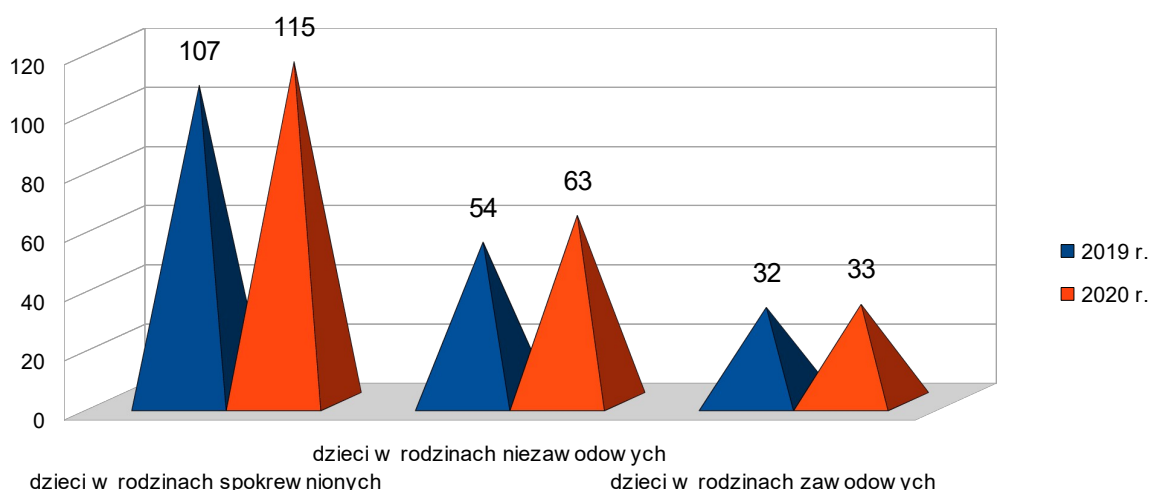
Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Wykres nr 1: Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2018 r. i 2019 r.

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Wykres nr 2: Liczba dzieci w rodzinach zastępczych na dzień 31.12.2019 r. i 2020 r.

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

W 2020 r., na podstawie postanowienia sądowego, do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło łącznie 45 dzieci. Opuściło ją natomiast 26 dzieci. Z tego:

- powróciło do rodziny naturalnej 1 dziecko,
- zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej 3 dzieci,
- zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej 3 dzieci,
- zostało przysposobionych 5 dzieci,
- inne 2 dzieci,
- usamodzielniało się 12 osób.

W ramach porozumień zawartych z innymi powiatami (miastami na prawach powiatu) na mocy art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat tczewski

refunduje wydatki oraz otrzymuje dotacje na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. I tak:

a) *dzieci z terenu powiatu tczewskiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (miasto Gdynia, miasto Gdańsk, miasto Warszawa, miasto Łódź, powiat starogardzki, powiat chojnicki, powiat aleksandrowski, powiat nowodworski, powiat wągrowiecki, powiat nowomiejski, powiat kłodzki, powiat ciechanowski, powiat gdański, powiat tucholski, powiat białogardzki, powiat zgierski, gmina miasta Gdańsk), za które nasz powiat ponosił koszty utrzymania (wydatki):*

- ilość rodzin – 26 w ciągu roku (na koniec roku 24)
- ilość umieszczonych dzieci – 37 w ciągu roku (na koniec roku 34)
- kwota świadczeń – 416 060,94 zł

b) *dzieci z terenu innych powiatów (miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Łódź, miasto Bydgoszcz, powiat tucholski, powiat starogardzki, powiat pucki, powiat gdański, powiat kościerski) przebywające w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tczewskiego, za które powiaty te ponosiły koszty utrzymania (dochody):*

- ilość rodzin – 19 w ciągu roku (na koniec roku 13)
- ilość umieszczonych dzieci – 23 w ciągu roku (na koniec roku 17)
- kwota świadczeń – 198 875,18 zł.

Zgodnie z art 191 ust 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie oraz na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie w wysokości 10 % wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku – 30% i od trzeciego - 50%. Z tego tytułu w 2020 r. do budżetu powiatu wpłynęły środki finansowe w łącznej wysokości 2 383 117 zł, w tym:

a) z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych – 1 538 574 zł

b) z tytułu pobytu w rodzinach zastępczych – 844 543 zł.

Realizowanie zadań wynikających z zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki pieczy zastępczej rodzinnej wiąże się m. in. z koniecznością wystawiania decyzji administracyjnych. W 2020 r. **wydano łącznie 438 decyzji administracyjnych dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej**, w tym dotyczących świadczeń jednorazowych 12 decyzji, przyznających świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka 44 decyzji, przyznających dodatek wychowawczy 243 decyzji.

OKRESOWA OCENA SYTUACJI DZIECKA PRZEBYWAJĄCEGO W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, PCPR w Tczewie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązany do przekazywania do sądu **ocen rodzin zastępczych oraz ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej**. W 2020 r. do sądów właściwych do rozpatrywania sytuacji dzieci zostało przekazanych:

- **24 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą,**
- **83 ocen i opinii rodzin zastępczych,**
- **332 oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.**

WSPARCIE RODZIN ZASTĘPCZYCH I WSPÓŁPRACA Z SĄDEM, OPS-AMI, SZKOŁAMI I INNYMI INSTYTUCJAMI

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką **koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej**. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pod opieką jednego koordynatora może pozostawać maksymalnie 15 rodzin zastępczych. **W PCPR w okresie sprawozdawczym zatrudnionych było 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.**

Tabela nr 10: Rodziny objęte opieką koordynatora w ciągu roku 2020 r. (dla porównania 2019 r.)

	Rok 2019			Rok 2020		
typ rodziny	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach	liczba kontaktów	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach	liczba kontaktów
spokrewniona	38	55	1418	37	52	1403
niezawodowa	20	30	622	19	32	578
zawodowa (w tym rodzinny dom dziecka)	7	41	454	6	38	456
Razem:	63*	126	2494	62*	122	2437

**liczba rodzin nie sumuje się, gdyż 2 rodziny pełnią funkcję zarówno rodziny spokrewnionej, jak i niezawodowej*

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

W okresie sprawozdawczym opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych zostało łącznie **60 rodzin, w których przebywa 122 dzieci**. Wsparcie ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono wszystkim zawodowym rodzinom zastępczym oraz rodzinnemu domowi dziecka. Zainteresowane rodziny uzyskiwały niezbędne wsparcie psychologiczne, prawne oraz

w formie grupy wsparcia. Łącznie w okresie sprawozdawczym miały miejsce **2437 kontakty** z rodzinami lub instytucjami działającymi na rzecz rodziny (zarówno wejścia osobiste, jak i kontakty telefoniczne).

Rodzinom nie objętym wsparciem koordynatora pomoc zapewniają pedagog i pracownicy socjalni. Pod opieką zatrudnionego w 2020 r. **pedagoga** na koniec roku pozostawało **19 rodzin z 25 dziećmi**, natomiast **pracownicy socjalni swoim wsparcie obejmowali 68 rodzin z 74 dzieci** (w tym 28 rodzin z 29 pełnoletnimi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej).

Mimo utrudnionej sytuacji spowodowanej pandemią, rodziny uzyskiwały niezbędne wsparcie psychologiczne i prawne. **W ramach poradnictwa specjalistycznego 50 osób skorzystało z 99 porad.**

W 2020 r. odbyło się 566 spotkań Zespołu ds. pieczy zastępczej, w tym:

1. **192 spotkania** z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, na których omawiano sytuację wszystkich rodzin odwiedzonych w danym miesiącu oraz zasady pracy,
2. **356 posiedzeń** zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Z uwagi na pandemię COVID-19 spotkania z przedstawicielem Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tczewie oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tczewskiego nie odbyły się.

Na zespoły ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w okresie pandemii, nie zapraszano, jak zazwyczaj osób spoza jednostki, czyli: rodzin zastępczych i biologicznych, przedstawicieli ośrodka adopcyjnego, przedstawicieli szkół i przedszkoli, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, asystentów rodzin biologicznych z ośrodków pomocy społecznej. Spotkania odbywały się w systemie zaocznym i miały na celu ustalenie planu działań, które pozwolą na właściwe funkcjonowanie dzieci w rodzinach zastępczych, przy współudziale wszystkich zainteresowanych stron, a także przeanalizowanie sytuacji pod kątem możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego.

ZGŁASZANIE INFORMACJI O WOLNYCH PRAWNIE DZIECIACH DO OŚRODKA ADOPCYJNEGO

Zgodnie z przepisami prawa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, jest zobowiązany do zgłaszania do ośrodka adopcyjnego każdego dziecka wolnego prawnie. **W 2020 r. zgłosiliśmy do adopcji 10 dzieci.** Niestety, często zdarza się, iż sąd decyduje o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej, gdy wiek dzieci staje się barierą w ich adopcji. Wówczas pozostają one w pieczy zastępczej aż do uzyskania pełnoletności. Jak już wspomniano powyżej w 2020 r. przysposobionych zostało jedynie **5 dzieci.**

ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA FUNKCJONUJĄCYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH I KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE

Z uwagi na epidemię COVID-19 nie odbyły się planowane szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych. Do wprowadzenia obostrzeń odbyły się 2 spotkania w formie grupy wsparcia z elementami szkoleniowymi, w których uczestniczyły 4 osoby.

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzony jest w sposób ciągły. W okresie sprawozdawczym do przeszkolenia programem dla **kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej** niezawodowej **zakwalifikowano 13 osób, z czego ukończyło je 11 osób**. Wydano 11 zaświadczeń kwalifikacyjnych. Udało pozyskać się dwie nowe rodziny niezawodowe oraz jeden rodzinny dom dziecka (funkcjonujący od 01 stycznia 2021 r.).

TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I DZIAŁANIA RODZIN ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA I RODZIN POMOCOWYCH

Podjęmowane działania mają na celu wzmocnienie istniejących rodzin. W celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego PCPR w Tczewie zamieszcza informacje na swojej stronie internetowej, wywiesza plakaty, rozpowszechnia ulotki dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej, a także nawiązuje kontakty z lokalnymi mediami.

W 2020 r. rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka wraz z wychowankami mieli możliwość uczestniczenia w lutym w **Balu Karnawałowym**. Niestety, w związku z obostrzeniami wynikającymi z pandemii, w ramach obchodów **Dnia Rodzicielstwa Zastępczego** zorganizowaliśmy jedynie za pośrednictwem internetu konkurs plastyczny dla wszystkich dzieci z pieczy zastępczej. Inne planowane działania integracyjno – promocyjne zmuszeni byliśmy odwołać.

Konkurs plastyczny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Źródło: własne PCPR w Tczewie

FINANSOWANIE ŚWIADCZEŃ ORAZ ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ (USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, jako realizator ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie obejmuje pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pomocą, mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie. Osoby usamodzielniające się, po spełnieniu określonych przepisami wymogów mogą wnioskować o przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Świadczenia dla osób usamodzielnianych wynoszą:

1) pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż **526 zł miesięcznie** i jest przyznawana na czas nauki, do czasu jej zakończenia, nie dłużej niż do 25 r. ż.

2) pomoc pieniężna na usamodzielnienie – uzależniona jest od czasu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej i wynosi :

a) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż **3 470 zł**, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

b) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną:

- **nie mniej niż 6 939 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat;

- **nie mniej niż 3 470 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

- **nie mniej niż 1 735 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres 1 roku.

3) pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo w wysokości nie niższej niż 1 577 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3 154 zł, pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Podstawą przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie jest przygotowanie wspólnie z opiekunem, a później realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia.

W okresie sprawozdawczym pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki były objęte 33 osoby z rodzin zastępczych oraz 16 z placówek opiekuńczo-wychowawczych. Pomocą pieniężną na usamodzielnienie zostało objętych 13 osób z rodzin zastępczych i 17 osób z placówek. Dodatkowo 3 wychowanków rodzin zastępczej oraz 3 placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2020 r. otrzymało pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez dopłatę do opłat za wynajem pokoju lub pokrycie kosztów internatu. Natomiast 7 wychowanków rodzin zastępczych oraz 3 z placówki opiekuńczo-wychowawczej uzyskało pomoc na zagospodarowanie.

Tabela nr 11: Zestawienie pomocy na usamodzielnienie i kontynuację nauki

Rok 2020	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		Pomoc na zagospodarowanie		Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	
	Wychow. rodzin zastępczych	Wychow. placówek	Wychow. rodzin zastępczych	Wychow. placówek	Wychow. rodzin zastępczych	Wychow. placówek	Wychow. rodzin zastępczych	Wychow. placówek
Liczba osób	8	10	34	13	10	3	4	6
Razem	18		47		13		10	
Kwota świadczeń	36 997 zł	31 508 zł	165 458 zł	62 306 zł	18 924 zł	4 731 zł	8 100 zł	9 600 zł
Razem	68 505 zł		227 764 zł		23 655 zł		17 700 zł	

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Usamodzielniani wychowankowie mogą liczyć także na **wsparcie ze strony pracownika socjalnego oraz specjalistów** (specjalisty pracy z rodziną, psychologa, prawnika, zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Wydziale Interwencji Kryzysowej w Tczewie).

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Z rządowego programu "**Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**" **pozyskano środki** na zakup środków ochrony osobistej i sprzętu komputerowego dla rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich wychowanków w wysokości **211 973,04 zł (poza budżetem PCPR)**.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

1. Prowadzenie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego.
2. Pozyskiwanie środków na realizację działań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie tczewskim oraz Powiatowego Programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tczewskim.
4. Utrzymywanie na wysokim poziomie specjalistycznego poradnictwa.
5. Pozyskanie mieszkań dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz dla młodzieży opuszczającej MOW.
6. Pozyskiwanie środków na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.
7. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tczewskim.
8. Poprawa bazy lokalowej naszej jednostki (m. in. niewystarczająca powierzchnia składnicy akt, brak odpowiedniego pokoju do spotkań rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej).
9. Wzmacnianie kompetencji zawodowych kadry.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

REHABILITACJA SPOŁECZNA - ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej oraz pobudzenie aktywności społecznej. Rehabilitacja społeczna, to także likwidacja barier, w szczególności architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się i dostępu do informacji, kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Jednym z zasadniczych celów rehabilitacji społecznej jest zapewnianie osobom z niepełnosprawnością, żyjącym w niedostatku, między innymi z powodu braku własnych źródeł dochodu lub ich niewystarczającej wysokości, życia na poziomie umożliwiającym zaspokojenie podstawowych potrzeb oraz zabezpieczenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Należy pamiętać, że dofinansowanie niektórych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wymaga także posiadania własnych środków finansowych osoby z niepełnosprawnością.

DOFINANSOWANIE DO ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób z niepełnosprawnością realizowane jest ze środków PFRON.

Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnością z orzecznym znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności oraz osoby, które legitymują się orzeczeniem traktowanym na równi z tym orzeczeniem oraz dzieci do 16 roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, których średni miesięczny dochód nie przekracza:

- **50% przeciętnego wynagrodzenia** w przeliczeniu na jednego członka rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym;
- **65 % przeciętnego wynagrodzenia** w przypadku osób samotnych;

Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi :

- **100 %** udziału własnego osoby niepełnosprawnej w kosztach nabycia lub naprawy przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, przy których zakupie zgodnie z rozporządzeniem taki udział jest wymagany,
- **do 150 %** sumy kwoty limitu wymienionego w Rozporządzeniu oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie może objąć dofinansowaniem zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych tylko te osoby z niepełnosprawnością, które uzyskały dofinansowanie z NFZ.

Inaczej sytuacja wygląda przy dofinansowaniu zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, tzn. niejednokrotnie sprzęt taki nie jest refundowany przez NFZ i aby móc go dofinansować, lekarz specjalista prowadzący pacjenta zobowiązany jest do wystawienia zaświadczenia potwierdzającego potrzebę prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego właśnie sprzętu. Dofinansowanie ze środków PFRON obejmuje do 80 % wartości zakupionego sprzętu.

Tabela nr 12: Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością w 2020 r. (w celach porównawczych dane z 2019 r.)

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2019 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2020 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Złożone wnioski	665	1 057 830	626	936 502
2.	Zawarte umowy ogółem	14	31 561	14	21 800
3.	Wyplacone dofinansowania ogółem (razem z umowami)	634	574 616	380	606 535
4.	W tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z poz. 3)	47	82 695	35	66 993
5.	W tym: dla mieszkańców wsi (z poz. 3)	171	150 553	107	164 462
6.	W tym: dla kobiet (z poz. 3)	309	231 402	173	251 403

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

DOFINANSOWANIE DO UCZESTNICTWA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH

Następnym z zadań dofinansowywanym ze środków PFRON są turnusy rehabilitacyjne, stanowiące zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego mogą się starać wszystkie osoby z niepełnosprawnością posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (zaliczone do jednej z grup inwalidzkich) oraz rodzice lub opiekunowie dzieci niepełnosprawnych (dla dziecka z opiekunem), którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny. Czas trwania turnusu nie może być krótszy niż 14 dni.

Wysokości dofinansowania naliczane są na podstawie wytycznych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie turnusów rehabilitacyjnych i kształtują się następująco:

- **30 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem

niepełnosprawności, osoby w wieku 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16 – 24 lat uczącej się i niepracującej;

- **27 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- **25% przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- **20 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- **20 % przeciętnego wynagrodzenia** – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Tabela nr 13: Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w 2020 r. (w celach porównawczych dane z roku 2019)

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2019 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2020 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	837	X	837	X
2.	Liczba opiekunów (z poz. 1)	225	X	225	X
3.	Przyznane dofinansowanie	329	410 356	339	454 171
4.	Ogółem wypłacone dofinansowanie (poz. 5+6+7+8+9)	329	410 356	339	454 171
5.	Z tego: dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	2	1946	3	3 146
6.	Pozostali dorośli niepełnosprawni	197	272 580	216	317 257
7.	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	30	40 813	29	42 022
8.	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	71	68 599	63	64 769
9.	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	29	26 418	28	26 977
10.	W tym: <i>mieszkańcy wsi</i> (z poz. 4)	110	138 347	41	59 303
11.	W tym: <i>kobiety</i> (z poz. 4)	157	201 264	152	221 227

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

DOFINANSOWANIE DO LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ

Likwidacja barier, w ogólnym tego pojęcia znaczeniu ma na celu umożliwienie w znacznym stopniu lub ułatwienie osobie z niepełnosprawnością wykonywanie podstawowych, codziennych czynności, czy też kontaktów z otoczeniem.

Bariery funkcjonalne, to brak dostępności lub utrudnienie w korzystaniu przez osobę z niepełnosprawnością z przestrzeni życiowej człowieka. Na przestrzeń życiową człowieka składa się architektura, urbanistyka, komunikowanie się, transport oraz urządzenia techniczne. Udostępnianie przestrzeni życiowej poprzez likwidację barier daje możliwość aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i jest warunkiem integracji społecznej.

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne zgodne z prawem budowlanym, zmierzające do dostosowania pomieszczeń mieszkalnych lub też pomieszczeń sanitarnych wraz z ich wyposażeniem oraz dogodnego dojścia do mieszkania w celu stworzenia, jak najlepszych warunków dla osoby z niepełnosprawnością.

Działanie mające na celu likwidację barier architektonicznych skierowane jest przede wszystkim do osób, które mają trudności w poruszaniu się.

Bariery w komunikowaniu się są to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnością swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji. Uprawnieni do korzystania z dofinansowania są niepełnosprawni, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności (dotyczy to w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu i mowy oraz wzroku).

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom z niepełnosprawnością, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.

Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi **do 95%** kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż wysokość piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu można składać w dowolnym czasie.

Najczęstszymi zadaniami wykonywanymi w ramach likwidacji barier architektonicznych i technicznych były poniżej wskazane prace:

- adaptacja i modernizacja łazienki w celu dostosowania do potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- położenie posadzki antypoślizgowej,

- likwidacja progów i zróżnicowanych poziomów posadzek w pomieszczeniach.

W przypadku likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowania najczęściej udzielano na następujące zadania:

- zakup sprzętu komputerowego,
- zakup oprzyrządowania do komputera,
- zakup specjalistycznego oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu/mowy.

Tabela nr 14: Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2020 r. (w celach porównawczych dane z 2019 r.)

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WNIOSKI ZŁOŻONE W 2019 R.		WNIOSKI ZŁOŻONE W 2020 R.	
		LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH	LICZBA	KWOTA W PEŁNYCH ZŁOTYCH
1.	Złożone wnioski	80	771 837	77	535 737
2.	Zawarte umowy ogółem	45	215 455	63	322 433
3.	Wyplacone dofinansowania ogółem(7+8+9)	43	190 878	61	285 714
4.	W tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	13	36 374	15	48 123
5.	W tym: dla mieszkańców wsi	10	49 678	18	101 088
6.	W tym: dla kobiet	14	63 369	19	94 351
7.	z tego: na bariery architektoniczne	16	130 308	27	199 554
8.	z tego: na bariery w komunikowaniu się	22	36 750	29	63 820
9.	z tego: na bariery techniczne	5	23820	5	22 340

Źródło: dane własne PCCPR w Tczewie

DOFINANSOWANIE TWORZENIA I DZIAŁALNOŚCI WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty terapii zajęciowej zostały powołane do życia ustawą o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z dnia 9 maja 1991 r., która dała legislacyjne podstawy tworzenia warsztatów, głównie w ramach zakładów pracy chronionej, jako ich wyodrębnione jednostki organizacyjne.

Zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych: „1. Warsztat terapii zajęciowej oznacza wyodrębnioną

organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. 2. Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ust. 1 odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- 1) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- 2) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy”.

W 2020 r. na terenie powiatu tczewskiego działały **trzy warsztaty terapii zajęciowej** prowadzone przez:

- 1. Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Tczewie** ul. Wigury 84 - prowadzące warsztaty dla **35 uczestników**,
- 2. Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie** ul. Grunwaldzka 1 – prowadzące warsztaty dla **20 uczestników**,
- 3. Caritas Diecezji Pelplińskiej w Pelplinie** ul. Sambora 28 – prowadzący warsztaty dla **25 uczestników**.

Na podstawie art. 48 ust 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...) PFRON przekazał Powiatowi **środki finansowe** przypadające według algorytmu na realizację zadania dot. dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej **w 2020 r.** w wysokości **1 639 680 zł, wydatkowano całą kwotę.**

W 2020 r. roczny koszt utrzymania jednego uczestnika warsztatów finansowany przez PFRON wynosił 20 496 zł.

W 2020 r. **powiat tczewski nadal partycypował** w kosztach ponoszonych na działalność warsztatów terapii zajęciowej, na naszym terenie. Zgodnie z art. 68c ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie ze środków funduszu kosztów działalności wtz wynosiło **90 %** tych kosztów, pozostałe **10 % dofinansowywał Powiat Tczewski.**

Zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy Zarządem Powiatu a jednostką prowadzącą warsztat, Starostwo dofinansowało działalność warsztatów **dotacją podmiotową** w łącznej kwocie **182 400 zł, (na uczestnika 2 280 zł)**, a także refundowało koszty uczestnictwa w warsztatach czwórki mieszkańców naszego powiatu, którzy uczestniczą w warsztatach poza powiatem: na terenie powiatu starogardzkiego trójka uczestników (dotacja w wysokości 6 840 zł), na terenie powiatu gdańskiego jedna osoba (dotacja w wysokości 2 280 zł).

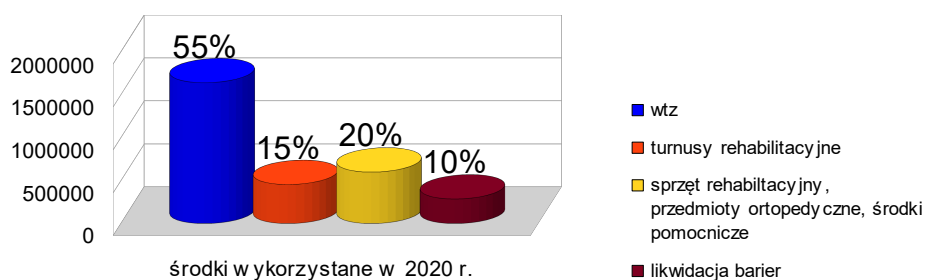
Tabela nr 15: Podsumowanie wykorzystania środków finansowych PFRON na rehabilitację społeczną w 2020 r.

Lp.	Rodzaj zadania	Wysokość środków określonych w uchwale Rady Powiatu (w zł)	Wysokość środków wykorzystanych w roku 2019 (w zł)
1.	dofinansowanie kosztów działalności wtz	1 639 680 zł	1 639 680 zł
3.	inne zadania realizowane przez PCPR z zakresu rehabilitacji społecznej: w tym - dofinansowanie ON i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	1 402 978 zł	1 338 852 zł w tym 454 171 zł 598 967 zł 285 714 zł
	Razem:	3 042 658,00 zł	2 978 532,00 zł

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Niewykorzystane środki finansowe (64 126 zł – głównie z niewykorzystanych z uwagi na pandemię turnusów rehabilitacyjnych i rozliczeń likwidacji barier architektonicznych) zostały zwrócone na konto PFRON.

Wykres nr 4: Wykorzystanie środków finansowych PFRON w 2020 r. na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

**PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO OGRANICZANIA SKUTKÓW NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**

Praca zespołu w liczbach

Tabela nr 16: Liczba złożonych wniosków w 2020 r. (dla porównania 2019 r.)

Liczba złożonych wniosków	Rok 2019	Rok 2020
osoby do 16 roku życia	298	281
osoby powyżej 16 roku życia	2920	2957
Ogółem:	3218	3238

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

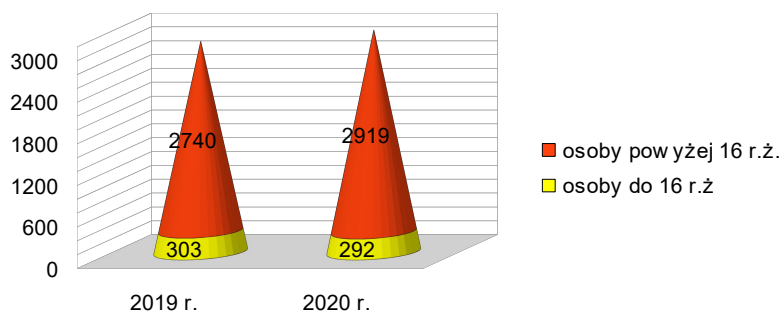
Analizując powyższe dane zauważyć można spadek liczby złożonych wniosków dla osób powyżej 16 roku życia.

Tabela nr 17: Liczba orzeczeń wydanych w 2020 r. (dla porównania 2019 r.)

Liczba wydanych orzeczeń	Rok 2019	Rok 2020
osoby do 16 roku życia	303	292
osoby powyżej 16 roku życia	2740	2919
Ogółem:	3043	3211

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Wykres nr 5: Liczba wydanych orzeczeń

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Liczba wydanych orzeczeń zarówno dla osób do 16 roku życia jak i dla osób pow. 16 roku życia w stosunku do roku poprzedniego zmalała.

Różnica pomiędzy złożonymi wnioskami w 2019 r. a wydanymi orzeczeniami w tym samym roku wskazuje na znaczny wzrost wniosków pod koniec 2019 r., których rozpatrzenie nastąpi w 2020 r.

Tabela nr 18: Liczba wydanych legitymacji

Liczba wydanych legitymacji	Rok 2019	Rok 2020
osoby do 16 roku życia	148	68
osoby powyżej 16 roku życia	1006	798
Ogółem:	1154	864

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Znaczące zmniejszenie liczby wydanych legitymacji, w stosunku do ubiegłego roku o 270 szt.

Trudno ocenić, czy na ilość składanych wniosków o wydanie legitymacji miała wpływ ogłoszona w kraju pandemia związana z wirusem COVID-19 i ograniczona w związku z tym możliwość swobodnego poruszania się i korzystania z różnych przywilejów i uprawnień wynikających z posiadania legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Organem wystawiającym legitymację jest powiatowy/miejski zespół ds. orzekania o niepełnosprawności. Legitymacja dokumentująca niepełnosprawność albo legitymacja dokumentująca stopień niepełnosprawności wystawiana jest **na wniosek osoby niepełnosprawnej**, która składając wniosek przedstawia do wglądu prawomocne orzeczenie o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień. Legitymacje są wystawiane na okres ważności orzeczenia.

Okres ważności legitymacji nie jest jednak dłuższy niż: **5 lat** – w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność (osoby do 16 roku życia), **10 lat** – w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60 roku życia.

W przypadku, gdy osoba niepełnosprawna posiada więcej niż jedno orzeczenie o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, legitymację wystawia się na podstawie ostatniego orzeczenia. **Za wydanie duplikatu legitymacji pobiera się opłatę w wysokości 15 zł.**

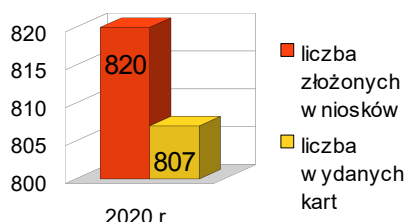
Tabela nr 19: Karty parkingowe

Treść	osoby niepełnosprawne		placówki	
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2019	Rok 2020
liczba złożonych wniosków	804	818	2	3
liczba wydanych kart parkingowych	807	804	2	3

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

Liczba złożonych wniosków nieznacznie wzrosła, a liczba wydanych kart parkingowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Wykres nr 6: Liczba złożonych wniosków i wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych

Źródło: dane własne PCPR w Tczewie

WYDATKI NA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO ZESPOŁU DS. ORZECANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W 2020 ROKU:

1. **Wydatki ogółem: 504 237 zł**
w tym: - umowy cywilnoprawne i wynagrodzenia: 389 132 zł (z pochodnymi)
- wydatki pozostałe: 115 105 zł
2. Wielkość wydatków z **budżetu Wojewody: 504 132 zł**
3. Koszt wydania jednego orzeczenia: **157,00 zł**
4. Pozyskano **dodatkowe** środki na funkcjonowanie Zespołu w wysokości **217 132 zł**.

Rok 2020 był rokiem bardzo trudnym zarówno dla klientów Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, jak i dla pracowników administracji i składów orzekających (lekarzy i innych specjalistów).

Wprowadzenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemiologicznego w związku z przeciwdziałaniem COVID - 19 (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r.

w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemiologicznego -Dz.U. z 2020 r. poz. 433) **dało możliwość prawną do wprowadzenia w PCPR, a co się z tym wiąże również w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności ograniczeń wykonywania zadań o charakterze publicznym.** Wobec powyższego z dniem 16 marca 2020 r. dnia 31 marca zawiesiliśmy posiedzenia składów orzekających, o czym powiadomiliśmy Komunikatem Starosty Tczewskiego zamieszczonym na stronie internetowej PCPR i tablicach ogłoszeniowych w naszej jednostce.

Kolejne zmiany w przepisach prawnych związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, a szczególnie Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2020 r. poz. 534) **pozwoлиło na podjęcie prac zawieszonych składów orzekających i realizację oczekujących na rozpatrzenie wniosków o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.** Główne zapisy ww rozporządzenia dotyczyły tego, iż jeśli przewodniczący składu orzekającego i członek powiatowego zespołu uzna dołączoną do wniosku dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania orzeczenia, **ocena może być wydana bez badania i obecności osoby zainteresowanej.** Powyższe obowiązuje do 90 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii.

Natomiast ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (tzw. tarcza antykryzysowa) w art. 15h. 1. (Dz.U. Poz. 568) przedłużyła ważność posiadanego orzeczenia do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego ..., jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia, pod warunkiem iż nastąpiło to w terminie od dnia 9 grudnia 2019 do dnia 8 marca 2020 r. (tj. w okresie 90 dni przed dniem wejścia w życie ww ustawy).

Praca codzienna pracowników obsługi administracyjnej odbywała się zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami dyrektora PCPR, tj.: wnioski, pisma oraz wszelką korespondencję osoby zainteresowane wrzucały do skrzynek umieszczonych w przedsionku jednostki lub przesyłały pocztą, zalecano załatwianie wszelkich spraw za pośrednictwem telefonu lub drogą mailową, w przypadku konieczności osobistego kontaktu z pracownikiem celem załatwienia sprawy, trzeba było umówić się na konkretny dzień i godzinę.

Ważnym jednak zaznaczenia jest fakt, iż pomimo zagrożenia epidemią i wprowadzenia szeregu obostrzeń, realizowaliśmy swoje zadania w sposób ciągły i pozwalający na rzetelną obsługę klientów Powiatowego Zespołu.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalnego realizowane są przez Wydział Interwencji Kryzysowej, który jest integralną częścią PCPR w Tczewie. Działania i dane statystyczne dotyczące pracy WIK zostały przytoczone we wcześniejszej części opracowania.

Realizując zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiat zobowiązany jest do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także do opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W związku z powyższym, jak już wspomniano powyżej, uchwałą nr XXXIX/255/13 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zostały przyjęte niniejsze programy. W 2020 r. Rada Powiatu Tczewskiego przyjęła Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tczewskim na lata 2021 – 2023, do którego załączniki stanowią Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą oraz Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy.

PCPR w Tczewie rok rocznie przygotowuje raport z ich realizacji, na podstawie pozyskanych danych. Raport ten stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

V. INFORMACJA Z PRZEBIEGU WYKONANIA BUDŻETU

REALIZACJA PLANU WYDATKÓW

ROZDZIAŁ 85205 - ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Plan wydatków w wysokości **7 600 zł**, wykonanie **7 600 zł**, tj. 100,00 % planu.

W strukturze wykonania 100% wydatków ogółem to wydatki poniesione na umowy zlecenia na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy, tj. 100 % wykonania do planu.

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego nie występują.

ROZDZIAŁ 85218 - POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Plan wydatków w wysokości **1 107 144,00 zł**, wykonanie **1 106 150,52 zł**, tj. 99,91% planu.

W strukturze wykonania 86,44% (**956 183,00 zł**) wydatków ogółem, to płace i pochodne, tj. 99,94 % wykonania do planu.

Pozostały udział 13,56 % (**149 967,52 zł**) wydatków ogółem, to wydatki rzeczowe na bieżące utrzymanie, tj. 99,71 % w stosunku do planu.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **83 491,36 zł** z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku dochodowego, składek ZUS , usług pocztowych.

W zakresie remontów plan wydatków w wysokości **3 300,00 zł**, wykonanie **3 298,86 zł**, tj.:

1. Usługi konserwacyjne i naprawcze urządzeń przemysłowych (nie dotyczy budynków i pomieszczeń) – konserwacja i naprawa kserokopiarek, drukarek.

Nie przeprowadzono zadań inwestycyjnych, zakupów inwestycyjnych.

ROZDZIAŁ 85220 – WYDZIAŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Plan wydatków w wysokości **270 101,00 zł**, wykonanie **269 994,52 zł**, tj. 99,96% planu.

W strukturze wykonania 83,55 % (**225 575,20 zł**) wydatków ogółem, to płace i pochodne tj: 100 % wykonania do planu.

Pozostały udział 16,45 % (**44 419,32 zł**) wydatków ogółem, to wydatki rzeczowe na bieżące utrzymanie, tj. 99,76% w stosunku do planu.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą 20 151,30 zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku dochodowego, składek ZUS.

ROZDZIAŁ 85321 - POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Plan wydatków w wysokości **504 237,00 zł**, wykonanie **504 236,97 zł**, tj. 100%

W strukturze wykonania ogółem 77,17% (389 131,97 zł), to wydatki poniesione na wynagrodzenia osobowe i umowy zlecenia wraz z pochodnymi zawarte z członkami komisji orzekającej o stopniu niepełnosprawności, tj. z lekarzami, doradcami zawodowymi, pracownikami socjalnymi, pedagogiem, psychologiem oraz umowy z lekarzami.

Pozostałe 22,83 % wydatków ogółem (115 105,00 zł), to wydatki poniesione na bieżące utrzymanie (materiały biurowe, wyposażenie, środki czystości, usługi pocztowe i telekomunikacyjne, podatek

od nieruchomości, ZFŚS).

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą 15 976,75 zł z tytułu składek ZUS, podatku dochodowego, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, usług pocztowych.

ROZDZIAŁ 85504 - WSPIERANIE RODZINY

Plan wydatków w wysokości **282 655 zł**, wykonanie **270 881,78 zł**, tj. 95,84% ogółem w tym:

Program „**Dobry Start 300+**” plan w wysokości **70 680,00 zł** wykonanie **58 908,74 zł**, tj. 83,35%.

W strukturze wykonania 96,76% wydatków ogółem 300+, to: świadczenia realizacji rządowego programu „Dobry start” w wysokości 300 zł jednorazowo w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego, które zostało umieszczone w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej (57 000,00 zł, tj. 83,33% do planu 68 400,00 zł).

Pozostały udział 3,24% wydatków ogółem, to wydatki poniesione na dodatek do wynagrodzenia w związku z obsługą programu 300+ (1 908,74 zł).

Program COVID-19 plan wydatków w wysokości 211 975,00 zł wykonanie 211 973,04 zł, tj. 100%.

W ramach Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020 – Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iV: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Umowa z Samorządem nr 15/PZ/2020 z dnia 11.08.2020 r. zawarta pomiędzy Wojewodą Pomorskim a Powiatem Tczewskim.

Wykonanie w kwocie 211 973,04 zł, to wydatki poniesione w § 4217 – 178 650,88 zł § 4219 – 33 322,16 zł na zakup maseczek, rękawiczek, płynów dezynfekcyjnych, laptopów, projektora oprogramowanie dla dzieci z niepełnosprawnością w ramach projektu Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19.

Niewykonanie planu w 100% programu „Dobry Start” spowodowane tym, iż świadczenie wypłacane jest na podstawie złożonego wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start, które podlega weryfikacji i nie zawsze przysługuje, ponieważ nie spełnia warunków określonych w rozporządzeniu.

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego nie występują.

ROZDZIAŁ 85508 - RODZINY ZASTĘPCZE

Plan wydatków w wysokości **4 111 791,00 zł**, wykonanie **4 103 398,47 zł**, tj. 99,80%.

W strukturze wykonania 84,15% (**3 452 917,39 zł**, tj. 99,77% do planu) wydatków ogółem, to: pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz usamodzielnienia i kontynuację nauki wychowanków (**2 475 962,65 zł**) oraz dodatki wychowawcze Program Rodzina 500 + (**976 954,74 zł**).

Pozostały udział 15,85 % (**650 481,08 zł**, tj. 99,94% do planu) wydatków ogółem to wydatki poniesione na wynagrodzenia koordynatorów pieczy zastępczej, umowy zlecenia z zawodowymi rodzinami zastępczymi (**588 027,34 zł**), wydatki poniesione w ramach 1% na obsługę 500+ w postaci dodatku do wynagrodzeń wraz z pochodnymi (**9 929,80 zł**). Zakup materiałów i wyposażenia (**4 500,00 zł**), szkolenia rodzin zastępczych i pozostałe usługi (**20 000 zł**), delegacje służbowe (**19 977,94 zł**), oraz odpis podstawowy ZFŚS (**6 976,00 zł**), szkolenia pracowników (**1 070,00 zł**)

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą **22 324,39 zł** z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, podatku i składek ZUS.

ROZDZIAŁ 85510 – DZIAŁALNOŚĆ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Plan wydatków w wysokości **293 000,00 zł**, wykonanie **289 665,68 zł**, tj. 99.86%

W strukturze wykonania 99% (**286 735,68 zł**) wydatków ogółem to wydatki poniesione na realizację dodatków wychowawczych Programu Rodzina 500+ dla dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz placówce opiekuńczo – wychowawczej typu nierodzinnego (CAPOW).

Pozostały udział 1% (**2 930,00 zł**, tj. 99,32% do planu) wydatków ogółem to wydatki poniesione w ramach 1% na koszty obsługi 500+ w postaci dodatku do wynagrodzeń.

Zobowiązania niewymagalne na koniec okresu sprawozdawczego nie występują

REALIZACJA PLANU DOCHODÓW

Plan dochodów ogółem wynosi **2 397 660,00 zł**, wykonanie **2 384 737,21 zł**, tj: 99,46%

Planowane dochody w rozdziale 85218 w wysokości 1 660,00 zł, a wykonanie 973,08 zł, co stanowi 58,62 % środków zaplanowanych.

Dochody budżetowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pochodzą z następujących źródeł, tj:

1. Odsetki bankowe - § 0920 plan w wysokości 1 350,00 zł został wykonany w 41,83%, tj. na poziomie 564,70 zł.

2. Wpływy z różnych dochodów - § 0970 plan 310,00 zł został wykonany na poziomie 408,38 zł, tj. 131,74%

- wynagrodzenie dla płatnika z tytułu terminowego odprowadzania podatku dochodowego

i ubezpieczeń społecznych w kwocie 408,38 zł.

Dochody w rozdziale 85508 § 0970 wpływy z różnych dochodów.

Plan w wysokości 855 000,00 zł wykonano w kwocie 845 190,97 zł, tj. 98,85% z tytułu odpłatności Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

Dochody w rozdziale 85510 § 0970 wpływy z różnych dochodów.

Plan w wysokości 1 541 000,00 zł wykonano w kwocie 1 538 573,16 zł, tj. 99,84% z tytułu odpłatności Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Niewykonanie w 100% planu dochodów z tytułu odpłatności wynika z faktu, iż trudno przewidzieć i zaplanować umieszczenie dzieci w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, czy też rozwiązanie rodziny, ponieważ odbywa się to na podstawie postanowienia sądu.

Sporządziła : Katarzyna Wróbel - Dyrektor PCPR w Tczewie

Załączniki:

- **załącznik nr 1** – Raport z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tczewskim na lata 2018 – 2020 **w 2020 r.**
- załącznik nr 2** – Raport z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Tczewskim na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą **w 2020 r.**

RAPORT Z REALIZACJI W 2020 R. POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TCZEWSKIM NA LATA 2018- 2020

CEL GŁÓWNY ROZWÓJ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ				
Cel szczegółowy nr 1: ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ				
Zadanie	Forma realizacji (działanie)	Wskaźnik monitorujący	Liczba 2019 r.	Liczba 2020 r.
Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej	Ulotki, plakaty, artykuły w prasie, internecie, media społecznościowe, środki masowego przekazu	Liczba artykułów	5	7
		Liczba rodzajów plakatów, ulotek itd.	2	4
Pozyskiwanie, przeszkolenie, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Przeprowadzenie szkoleń, spotkań.	Liczba pozyskanych kandydatów	15	13
		Liczba przeszkolonych kandydatów	13	11
		Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych	9	11
Wzmacnianie kompetencji wychowawczych istniejących rodzin zastępczych	Organizacja szkoleń, działań edukacyjnych, grup wsparcia	Liczba szkoleń, działań edukacyjnych	3	1
		Liczba osób uczestniczących	30	14
		Liczba spotkań w ramach grup wsparcia	8	2
		Liczba osób uczestniczących	9	4
Organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych dla rodzin zastępczych	Spotkania, warsztaty, imprezy	Liczba inicjatyw	5	2
Pomoc w rozwiązywaniu występujących trudności	Poradnictwo specjalistyczne (psycholog, prawnik, terapeuta, mediator)	Liczba rodzin zastępczych korzystających z porad	41	50
		Liczba porad	72	99
Wzmocnienie rodzin zastępczych w wypełnianych funkcjach	Wsparcie ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba zatrudnionych koordynatorów	4	4
		Liczba rodzin objętych w ciągu roku wsparciem koordynatora	63	62
		Liczba spotkań	1681	633
Realizacja obowiązków wynikających z przepisów prawa	Sporządzanie opinii o całokształcie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	Liczba dzieci w pieczy zastępczej w ciągu roku	227	233
		Liczba sporządzonych opinii	358	332
Zabezpieczenie potrzeb materialnych dzieci	Świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych	Liczba funkcjonujących rodzin zastępczych na koniec roku	130	138
		Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na koniec roku	193	211
		Liczba dzieci umieszczonych w danym roku w RZ	39	45
		Kwota świadczeń, w tym:		
		- na wynagrodzenia dla rodzin zawodowych	262 591	239 123
		- na zabezpieczenie podstawowych potrzeb	2085153	2043385
		- na przyjęcie dziecka	25 650	17 458
		- dodatek wychowawczy 500+	933 473	976 955
		- inne (dodatek 300+)	41 100	42 300

Cel szczegółowy nr 2: ROZWÓJ I WZMOCNIENIE INSTYTUCJONALNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ				
Zadanie	Forma realizacji (działanie)	Wskaźnik monitorujący	Liczba 2019 r.	Liczba 2020 r.
Dostosowanie pieczy instytucjonalnej do obowiązujących przepisów ustawy wrispz	Podjęcie działań mających na celu przekształcenia placówek o-w typu socjalizacyjnego w placówki dla 14 dzieci	Liczba przekształconych placówek	0	2
Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę placówki	Organizowanie szkoleń przez CAPO-W. Dokształcanie kadry pedagogicznej (studia podyplomowe)	Liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniach	30	0
		Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje na studiach podyplomowych	0	0
Pozyskiwanie pomocy wolontariuszy do realizacji zadań z zakresu opieki nad dzieckiem	Wspieranie dzieci i młodzieży w ich rozwoju i edukacji	Liczba wolontariuszy wspomagających pracę z dziećmi	4	2
Współpraca z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w placówce	Działania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej (wsparcie psychologiczno-pedagogiczne rodziców biologicznych)	Liczba rodzin współpracujących z placówką	14	12
		Liczba wychowanków, którzy powrócili do środowiska lokalnego	4	3
Cel szczegółowy nr 3: WSPARCIE PROCESU USAMODZIELNIENIA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ				
Zadanie	Forma realizacji (działanie)	Wskaźnik monitorujący	Liczba 2019 r.	Liczba 2020 r.
Zwiększenie kompetencji społecznych osób usamodzielnianych	Objęcie wychowanków pieczy zastępczej oraz placówek, o których mowa w art. 88 ust.1 uops indywidualnym programem usamodzielnienia (IPU) Praca socjalna Poradnictwo specjalistyczne	Liczba sporządzonych w danym roku IPU	6	8
		Liczba realizowanych IPU	137	188
		Liczba udzielonych porad	156	155
Objęcie osób usamodzielnianych wsparciem finansowym oraz rzeczowym	Wypłata świadczeń wynikających z przepisów prawa	Liczba osób objętych wsparciem	77	66
		Kwota świadczeń	371510	337624
Pozyskiwanie mieszkań, w tym chronionych dla osób opuszczających pieczę zastępczą	Tworzenie mieszkań chronionych Wspieranie osób ubiegających się o mieszkania chronione poprzez pomoc w procedurze administracyjnej, stosowne pisma.	Liczba funkcjonujących mieszkań chronionych	0	0
		Liczba pozyskanych mieszkań	0	0
		Liczba wniosków/ wniosków wystosowanych do odpowiednich urzędów	0	0
		Liczba wychowanków, którym udzielono wsparcia w ww formie	7	4

ANALIZA DANYCH

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tczewskiego. Działania na szczeblu powiatowym mają na celu wsparcie i wzmocnienie kompetencji rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, a także integrację środowisk działających w obszarze pieczy zastępczej. Rok 2020 zdominowany przez pandemię koronawirusa COVID-19 nie zostawił wielu możliwości na podejmowanie czy kontynuowanie różnorodnych działań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Z kolei konieczność dostosowania pieczy instytucjonalnej do obowiązujących przepisów Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej doprowadziła do finalizacji działań, których efektem jest przekształcenie

placówki opiekuńczo-wychowawczej w 2 nowe placówki, każda dla 14 dzieci. Koniec roku przyniósł także możliwość ogłoszenia konkursu na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Sytuacja taka mogła mieć miejsce z uwagi na wniosek Dyrektora istniejącej placówki prowadzonej na zlecenie Powiatu Tczewskiego dotyczący rezygnacji z dalszej działalności na tym polu i jednoczesnego wyrażenia woli współpracy jako rodzinny dom dziecka. W odniesieniu do Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest to także ostatni rok sprawozdawczy z jego realizacji, który został zatwierdzony przez Powiat Tczewski na lata 2018 – 2020. Uchwałą Zarządu Powiatu Tczewskiego został uchwalony Program na lata 2021 – 2023, co wypełnia zapisy art.180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mówiący o konieczności opracowywania co 3 lata nowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Niniejsza analiza zebranych danych przedmiotowego programu w sposób jaskrawy obrazuje wybrane przestrzenie systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu tczewskiego, a także przedstawia sytuacje wywołane pandemią koronawirusa, które przybrały oficjalny charakter w dniu 16 marca 2020 roku i trwa do dziś.

Cel pierwszy to **promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej**. W ramach tego celu do zadań PCPR w Tczewie należy między innymi **organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej**, w tym zawodowej oraz dla dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego. Niestety, liczba osób zainteresowanych podjęciem wyzwania bycia rodziną zastępczą jest w dalszym ciągu jest niewielka. **W 2020 roku zostało przeszkolonych 11 osób** (w 2019 r. było to 13 osób). Należy w tym miejscu zauważyć, iż wśród tych 11 osób znajdowały się tylko 3 osoby (2 rodziny), które złożyły wniosek dla kandydatów na rodzinę zastępczą z uwagi na indywidualną chęć zajęcia się rodzicielstwem zastępczym. Pozostałe osoby to osoby w większości spokrewnione z dziećmi. W związku z postanowieniem sądu dotyczącym umieszczenia u tych osób dzieci, są one zobowiązane do odbycia stosownego szkolenia. Wobec powyższego realna liczba powstałych rodzin zastępczych w 2020 roku, które ukończyły szkolenie wynosi 2, z czego 1 rodzina zamieszkuje miasto Gdańsk. W rodzinach tych w 2020 roku zostało umieszczonych 3 dzieci. Promocja rodzicielstwa zastępczego w powiecie tczewskim jest od lat konsekwentnie rozbudowywana i ubogacana. W 2020 roku zostały nagrane 3 audycje radiowe poświęcone rodzicielstwu zastępczemu. Odświeżono również ulotki i plakaty propagujące podstawową wiedzę na temat rodzicielstwa zastępczego. W 2020 roku powstała także dodatkowa, prócz istniejącej strony internetowej, infrastruktura multimedialna w postaci 2 portali społecznościowych FaceBook dotyczących działań PCPR w Tczewie, z których jeden stricte został poświęcony pieczy zastępczej. Wszystkie te działania mogą zaowocować w najbliższych latach wzrostem zainteresowania tą formą działalności.

W ramach swoich zadań PCPR w Tczewie stara się proponować rodzinom zastępczym i ich wychowankom atrakcyjne formy wspólnego spędzania czasu wolnego. Z uwagi na trwającą pandemię koronawirusa **w 2020 r. zorganizowano jedynie 2 działania, którymi były Bal Karnawałowi oraz II Konkurs Plastyczny** przeprowadzony online z uwagi na obostrzenia sanitarne. Konkurs przeprowadzono w oparciu o platformy internetowe. W przedsięwzięciach tym brały udział rodziny zastępcze i ich wychowankowie na co dzień współpracujący z pracownikami tworzącymi dział pieczy zastępczej w PCPR. Do udziału zaproszono oczywiście wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu tczewskiego.

W ramach celu: **Wzmacnianie kompetencji wychowawczych istniejących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w 2020 r.** w związku z dbałością o nierozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 zrezygnowano z organizacji **szkoleń specjalistycznych dla istniejących rodzin zastępczych**. Przed wejściem w życie obostrzeń sanitarnych, które stały się miernikiem pracy urzędu, w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem zorganizowano Konferencję z udziałem przedstawiciela Policji dla rodzin zastępczych z terenu powiatu tczewskiego pt: „Dziecko w sieci – granica między zabawą a przestępstwem”. W konferencji **wzięło udział 14 osób**. Sytuacja pandemiczna spowodowała także, iż w stosunku do poprzedniego roku

sprawozdawczego zmalała **liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia (w 2020 r. - 4 osoby, w 2019 – 9 osób)**. Dla przypomnienia podaję, iż w ramach tychże grup realizowane są mini szkolenia, których tematy są dostosowywane do potrzeb uczestników, dlatego te spotkania są tak ważne i pożądane w całej strukturze pracy na rzecz rodzin zastępczych. Liczba rodzin zastępczych korzystających z **indywidualnego poradnictwa i wsparcia specjalistycznego wynosi 50. Rodzinom udzielono 99 porad**. Powyższą pomoc na szczeblu powiatu w dalszym ciągu zapewnia Wydział Interwencji Kryzysowej wchodzący w strukturę organizacyjną PCPR w Tczewie.

Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu tczewskiego na koniec okresu sprawozdawczego wynosiła 138, co oznacza, że ilość rodzin pozostaje na zbliżonym poziomie (**2019 – 130 rodzin**). Są to dane na dzień 31 grudnia każdego roku. Łącznie w rodzinach zastępczych na koniec roku przebywało 211 dzieci. Nadal, podobnie jak w roku ubiegłym, dominują rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, czyli stanowiące przez dziadków lub pełnoletnie rodzeństwo wychowanka. Wśród rodzin zastępczych niezawodowych dużą grupą są osoby spokrewnione z dziećmi w dalszej linii (wujostwo). Obie te grupy rodzin nie są zainteresowane rozszerzeniem współpracy z PCPR poprzez przyjęcie dodatkowych dzieci, gdyż ograniczają się do zabezpieczenia potrzeb dzieci z nimi skoligaconych. W 2020 r. na zbliżonym poziomie pozostaje liczba rodzin objętych **wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej** liczona w sposób narastający, przy czym każda rodzina liczona jest tylko 1 raz (w 2019 r. 63 rodziny, a **w 2020 r. 62 rodziny**). Działania koordynatorów wpływają pozytywnie na funkcjonowanie rodzin zastępczych i ich wychowanków. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, maksymalne obciążenie pojedynczego koordynatora, to praca z 15 rodzinami. Taka formuła pozwala na rzetelną ochronę rodzin przed zagrożeniami wynikającym z dysfunkcji poszczególnych jej członków. W 2020 r. zatrudniono także pedagoga, który współpracuje z 20 rodzinami. Pieczę nad pozostałymi rodzinami sprawuje dwóch pracowników socjalnych. Dodatkową okolicznością wywołaną pandemią i w związku z tym pogorszeniem sytuacji w pieczy zastępczej w ogóle jest zaobserwowane przeciążenie funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych. Pandemia spowodowała częściowe zamknięcie się podmiotów pieczy zastępczej na przyjmowanie dzieci. Szczególnie wyraźnie widać to w momencie poszukiwania miejsc w pieczy zastępczej poza powiatem, których to miejsc po prostu nie ma lub znalezienie jest bardzo trudne. W powiecie tczewskim wszystkie rodziny zawodowe mają lub miały powyżej 3 dzieci. Liczba zazwyczaj waha się między 5 a 8, podczas gdy w rodzinnym domu dziecka dzieci jest aż 13. Powodowało to sytuację, iż PCPR doświadczyło trudności dotyczących płynności realizacji postanowień sądowych bieżących zabezpieczeń dzieci w pieczy zastępczej z uwagi na brak wolnych miejsc. Nie zrealizowane postanowienie zawsze niesie ze sobą ryzyko wystąpienia zagrożenia zdrowia lub życia tych dzieci, które muszą pozostać w rodzinie biologicznej, to znaczy w środowisku, co do którego sąd na podstawie opinii kuratora sądowego i innych służb wydał postanowienie o natychmiastowym zabezpieczeniu dzieci.

W danych statystycznych dotyczących celu: **Wsparcie procesu usamodzielniania osób opuszczających pieczę zastępczą**, okres sprawozdawczy wyróżnił się stosunkowo małą liczbą wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, **którym przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową - 66 w 2020 r., W roku sprawozdawczym sporządzono 8 Indywidualnych Planów Usamodzielnienia, natomiast łącznie realizowano ich aż 188**. W powiecie tczewskim brak jest mieszkań chronionych dla wychowanków pieczy zastępczej, które pozwoliłyby im w mniej gwałtowny sposób zderzyć się z rzeczywistością po opuszczeniu systemu wsparcia, jakim jest rodzina zastępcza czy placówka opiekuńczo – wychowawcza.

Sporządził:

Mariusz Ząbek

Z-ca Dyrektora PCPR w Tczewie

Raport z realizacji w 2020 r. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie tczewskim na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą.					
Cel szczegółowy nr 1: Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy					
Realizatorzy	Kierunki działań	Wskaźnik monitorujący	2019	2020	
PCPR, w tym Wydział Interwencji Kryzysowej Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Placówki Oświatowe CAPO-W Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Organizacje pozarządowe	1. Organizacja zajęć profilaktycznych dla uczniów w szkołach realizowane poprzez pogadanki, prelekcje, warsztaty, programy	Liczba zrealizowanych spotkań z młodzieżą	827	647	
		Liczba osób uczestniczących	9724	6805	
		Liczba realizowanych programów profilaktycznych	61	48	
	2. Organizacja spotkań na temat działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich	Liczba zorganizowanych spotkań	937	200	
	3. Organizacja grup edukacyjnych dla rodziców oraz prowadzenie indywidualnych rozmów	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach	1386	761	
		Liczba zorganizowanych spotkań	673	427	
	4. Organizacja czasu wolnego młodzieży poprzez kółka zainteresowań, wyjazdy integracyjne i inne imprezy promujące zachowania alternatywne do przemocowych	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych	3617	2143	
		Liczba zorganizowanych wyjazdów	809	68	
	5. Wspieranie samorozwoju osobowościowego poprzez grupy wsparcia i samorozwoju	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	289	200	
		Liczba spotkań	134	13	
Cel szczegółowy nr 2: Podnoszenie jakości pracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie					
Realizatorzy	Kierunki działań	Wskaźnik monitorujący	2019	2020	
PCPR, w tym Wydział Interwencji Kryzysowej Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Placówki Oświatowe CAPO-W Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Organizacje pozarządowe	1. Superwizje dla osób zaangażowanych w proces pomagania	Liczba spotkań	42	20	
		Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	230	153	
	2. Wymiana informacji między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba spotkań przedstawicieli podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	150	127	
	3. Umożliwienie osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie podnoszenia kompetencji	Liczba osób uczestniczących	185	293	
Cel szczegółowy nr 3: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie					
Realizatorzy	Kierunki działań	Wskaźnik monitorujący	2019	2020	
PCPR, w tym Wydział Interwencji Kryzysowej Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Placówki Oświatowe CAPO-W Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Organizacje pozarządowe	1. Zapewnianie specjalistycznej pomocy w formie wsparcia indywidualnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Liczba udzielonych porad	548	645	
		Liczba osób, które skorzystały z pomocy	337	365	
	2. Organizowanie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	28	11	
		Liczba spotkań	18	11	
	3. Utworzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy	Powstanie i funkcjonowanie SOW	0	0	

	4. Udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie	Liczba udostępnionych materiałów informacyjnych	569	154	
		Liczba artykułów w prasie, www itp.	31	201	
		Liczba instytucji udzielających informacji	59	40	
Cel szczegółowy nr 4:					
Redukcja zachowań agresywnych i nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów oraz sporów w rodzinach bez użycia przemocy					
Realizatorzy	Kierunki działań	Wskaźnik monitorujący	2019	2020	
PCPR, w tym Wydział Interwencji Kryzysowej Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Placówki Oświatowe CAPO-W Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Organizacje pozarządowe	1. Zapewnianie specjalistycznej pomocy w formie wsparcia indywidualnego osobom stosującym przemoc wobec najbliższych	Liczba udzielonych porad	179	288	
	2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	21	13	
		Liczba spotkań	51	90	
	3. Działania prowadzone przez kuratorów sądowych	Liczba nadzorów kuratorskich nad osobami stosującymi przemoc	12	13	
	4. Podejmowanie czynności prawnych wynikających z przepisów prawa	Liczba interwencji	556	455	
		Liczba wszczętych postępowań	139	135	
		Liczba spraw skierowanych do sądu	44	60	
		Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	164	177	
Raport z realizacji w 2020 roku					
Powiatowego Programu działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą					
Realizatorzy	Cel	Działania	Wskaźnik	2019	2020
PCPR, w tym Wydział Interwencji Kryzysowej Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Placówki Oświatowe CAPO-W Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Organizacje pozarządowe	Podejmowanie działań służących zwiększeniu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy poprzez inicjatywy skierowane do młodzieży oraz rodzin i osób z terenu powiatu tczewskiego	Organizacja zajęć profilaktycznych dla uczniów w formie pogadarek, prelekcji, warsztatów, programów profilaktycznych	Liczba zrealizowanych spotkań z uczniami	827	647
			Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	9724	6805
			Liczba realizowanych programów profilaktycznych	61	48
		Wdrażanie programów o tematyce przeciwdziałania przemocy	Liczba realizowanych programów profilaktycznych	51	19
		Organizacja spotkań na temat działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich	Liczba zorganizowanych spotkań	973	200
			Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach	853	550
		Organizacja grup edukacyjnych dla rodziców i rozmów indywidualnych	Liczba spotkań	474	329
			Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach	2874	1228
		Psychoedukacja rodziców podczas wywiadówek	Liczba spotkań	152	184

		Indywidualne poradnictwo dla młodzieży oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych	Liczba spotkań	872	497
		Organizacja czasu wolnego młodzieży w formie kółek zainteresowań, wyjazdów integracyjnych i innych imprez propagujących zachowania alternatywne wobec przemocy	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych	4377	2524
			Liczba zorganizowanych wyjazdów	767	68
		Wspieranie samorozwoju osobowościowego w formie grup motywacyjnych i samorozwoju	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	259	210
			Liczba spotkań	122	53

*** ANALIZA DANYCH OBU PROGRAMÓW:**

- Badanie opiera się na analizie danych jednostek szczebla powiatowego, w tym szkół.
- Nie uzyskano informacji od żadnej organizacji pozarządowej.
- Nie wszyscy realizatorzy przestali raport z podejmowanych działań.

Analiza danych dotyczących realizacji w 2020 r. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Tczewskim na lata 2014 – 2020 wraz z Powiatowym Programem Działań Profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą pozwala stwierdzić ciągle zapotrzebowanie na większość ujętych w nim inicjatyw.

W dalszym ciągu najwięcej działań dotyczyło celu szczegółowego nr 1:

„Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy”. Na podstawie tego celu w Powiatowym Programie Działań Profilaktycznych zostały wyłonione następujące działania:

1. Organizacja zajęć profilaktycznych dla młodzieży dla uczniów w szkołach w formie pogadanek, prelekcji, warsztatów, programów profilaktycznych.
2. Organizacja spotkań na temat działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
3. Organizacja grup edukacyjnych dla rodziców i rozmów indywidualnych.
4. Organizacja czasu wolnego młodzieży w formie kółek zainteresowań, wyjazdów integracyjnych i innych imprez propagujących zachowania alternatywne wobec przemocy.
5. Wspieranie samorozwoju osobowościowego w formie grup motywacyjnych i samorozwoju.

W w/w zakresie w ramach **zajęć profilaktycznych odbyło się 647 spotkań (w 2019 roku 827)**, w których uczestniczyło **6805 osób (w 2019 roku - 9724)**. Oba wskaźniki wskazują, że w dalszym ciągu działania te cieszą się dużą popularnością i zainteresowaniem. Należy podkreślić, iż w okresie sprawozdawczym żadna z działających na obszarze właściwości Prokuratury Rejonowej w Tczewie szkoła, nie zgłosiła chęci organizacji prelekcji dla uczniów. W latach ubiegłych takie spotkania zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem młodzieży. W dalszym ciągu tendencję spadkową wykazują inicjatywy dotyczące **organizacji czasu wolnego** w formie kółek zainteresowań, wyjazdów integracyjnych i innych imprez promujących zachowania alternatywne. W związku z powyższym w 2020 roku **zrealizowano 2143 godziny edukacyjne (w 2019 roku – 3617) i odbyło się tylko 68 wyjazdów (w 2019 roku - 809)**. Oczywistym jest, iż za taki stan rzeczy odpowiada pandemia koronawirusa COVID-19, trwająca od marca 2020 roku, która spowodowała zatrzymanie usług turystycznych w Polsce, a co za tym idzie brak możliwości organizacji wyjazdów z młodzieżą.

W porównaniu do poprzedniego roku widać, iż zmniejszyła się liczba rodziców uczestniczących w **spotkaniach w ramach grup edukacyjnych i spotkań indywidualnych – 761 osób (w 2019 roku - 1386)**, przy jednoczesnym zmniejszeniu **liczby spotkań dla tej grupy odbiorców** w 2019 roku - 673, natomiast w 2020 roku 427). Kolejny raz trudno odnieść się do oferty w ramach **wspierania samorozwoju osobowościowego w formie grup motywacyjnych i samorozwoju**. W tychże działaniach **w 2020 roku, 200 osób wzięło udział w 13 spotkaniach**, podczas gdy w 2019 roku było to 289 osób uczestniczących w 134 spotkaniach. Niewątpliwie na każdy z tych wskaźników miały wpływ obostrzenia sanitarne w związku z COVID-19, wprowadzone zakazy, nakazy i w związku z tym szukanie przez realizatorów alternatywnych form komunikacji.

W ramach celu szczegółowego nr 2:

„Podnoszenie jakości pracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie” zmalała **liczba osób korzystających z superwizji** dla osób zaangażowanych w proces pomagania. W 2020 roku odnotowano 20 spotkań superwizyjnych – **w 2019 roku - 42**), zmalała także liczba uczestników, licząc 153 osób (**2019 roku - 230 osób**). W dalszym ciągu analiza tej przestrzeni wskazuje na znaczne zapotrzebowanie w tym obszarze i potrzebę intensyfikacji działań. **Liczba spotkań przedstawicieli podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie** utrzymała się na zbliżonym poziomie (150 spotkań w 2019 roku, natomiast **w 2020 roku - 127 spotkań**) z liczbą uczestników 293 w roku sprawozdawczym (2019 rok - 185 osób)

W ramach celu szczegółowego nr 3:

„Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie” (z którego wraz z połączeniem działania w ramach celu szczegółowego nr 4 wyłoniono działanie Programu działań profilaktycznych: Indywidualne poradnictwo dla młodzieży oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych), **liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy w formie wsparcia indywidualnego** utrzymuje się na dobrym poziomie (w 2019 roku 337 osób skorzystało z 548 porad, natomiast **w 2020 roku 365 osób** skorzystało z **645 porad**). Osoby doświadczające przemocy w 2020 roku uczestniczyły także w **spotkaniach grupy wsparcia (w 11 spotkaniach uczestniczyło 11 osób**, podczas gdy w 2019 roku w 18 spotkaniach wzięło udział 28 osób). Na terenie powiatu tczewskiego nadal **nie utworzono Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy**. Jednakże, jak wynika z obserwacji, zapotrzebowanie w tym zakresie jest znikome. W razie konieczności osoby tego wymagające są kierowane do Ośrodka w Rusocinie, w powiecie gdańskim.

Ostatnim celem szczegółowym zawartym w Programie jest cel szczegółowy nr 4:

„Redukcja zachowań agresywnych i nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinach bez użycia przemocy”. Tutaj liczby udzielonych porad w ramach specjalistycznej pomocy w formie **wsparcia indywidualnego osobom stosującym przemoc wobec najbliższych** wzrosła (179 w 2019 roku i 288 **w 2020 roku**). Dane te pokazują zaufanie społeczne do osób i instytucji zapewniających pomoc w tym zakresie. Liczba osób uczestniczących **w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy spadła** z 21 osób w 2019 roku do 13 **w 2020 roku**. Mimo wszystko jest to zjawisko pozytywne, gdyż jak już wspomniano, liczba osób doświadczających przemocy, korzystających z pomocy specjalistów utrzymuje się na zbliżonym do roku ubiegłego poziomie. Z uzyskanych danych wynika, iż spadła (z 556 w 2019 roku do 455 **w 2020 roku**) **liczba interwencji wynikających z przepisów prawa, a związanych z przemocą**. Na szczeblu powiatowym zostało wszczętych nieznacznie więcej niż w roku ubiegłym **procedur Niebieskich Karty** (w 2019 roku 164, w **2020 roku 177**), które są ściśle związane z przemocą rodzinną. Uzyskane dane nie świadczą być może o zwiększeniu się zjawiska przemocy, ale na pewno cieszy fakt, iż procedura Niebieskich Karty stanowi ważne narzędzie do rozwiązywania konfliktów. Zauważyć należy, iż w roku ubiegłym działania

te podejmowały tylko służby mundurowe i pracownicy pomocy społecznej.

Różnorodność i mnogość działań w powiecie tczewskim realizowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie wskazuje, jak ważne są działania wszystkich jednostek oraz osób zaangażowanych w pracę z ludźmi. Mamy nadzieję, iż wszelkie podejmowane inicjatywy przyczynią się do systematycznego wzrostu świadomości społeczeństwa w tym zakresie.

Zauważyć należy, iż spadek wskaźników w niektórych zakresach, m.in. dotyczących organizacji czasu wolnego, czy też zadań związanych z organizacją spotkań grupowych może wynikać ze stanu epidemii COVID-19.

Sporządził:

Mariusz Ząbek

Z-ca Dyrektora PCPR w Tczewie